

Return address:
 TYPNITS COMPANY
 26 CHILDER DRIVE
 GLEN TRE, NY 11542

Nezávislý český a slovenský čtrnáctideník ♦ Independent Czech and Slovak bi-weekly

Americké Listy

ZALOŽENÉ 1874 JAKO NEW YORKSKÉ LISTY, V LETECH 1990–1996 ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

ROČNÍK 20, ČÍSLO 9

ČTVRTEK, 7. KVĚTNA 2009

\$2.00

Vzostup a pád Radičovej

ZITA SUJOVÁ
Pre Americké listy

Tak toto by sa prednedávnom nikomu ani len nepripadlo! Poslan-kyňa a podpredsedníčka SDKÚ Iveta Radičová, ktorá si ako opo-zičná kandidátka na post prezi-denta získala hlasy takmer milió-na občanov SR, sa vzdala posla-neckého mandátu! Samozrejme, neurobila to len tak bez príčiny.

Iveta Radičová sa trochu potkla – počas rokovania parlamentu 21. 4. pri novele školského zákona hlasovala nielen za seba, ale aj za vedľa sediacu kolegyniu Tatianu Rosovú, ktorá v tom čase stála pri rečnickom pulte a hlasovaciu kar-tu si zabudla na poslaneckej lavi-ci. Radičová vzala kartu, vložila ju do hlasovacieho zariadenia a za-hlasovala aj za kolegyniu, keďže poznala jej názor. Uvidela ju pri tom poslankyňa Smeru Renáta Zmajkovičová a vec oznámila predsedovi parlamentu.

Bolo jasné, že tento skrat (ale-vo takovánosť?) pride Radičo-vú drahú. Koalíčníci si nedali ujsť ani najmenšiu príležitosť zovše-bečniť jej prečin a natrieť sadzu na celú opozíciu. Označili Radičo-vej hlasovanie za podvod a žiada-li najvyšší trest – jej odchod z pa-rlamentu.

Radičová sa ospravedlnila a svoje konanie vysvetlila ako skrat, spôsobený psychickou únavou po prezidentskej kampani. Po krátkom váhaní (ale nečakajúc na rozhodnutie mandátového výbo-ru) sa na druhý deň sama od seba vzdala poslaneckého mandátu.

Ak už nič iné, tak toto by malo byť pre pochybovačov dostatoč-ným dôkazom. Podvodníci sa to-tiž výhod (plat, priplatky, vplyv) dobrovoľne nevzdávajú. Pre via-cerých kolegov, ktorí pochybili oveľa závažnejším spôsobom, sa

takto Radičová stala pozitívnym príkladom. (Ináč, ja osobne si myslím, že vzhľadom na stav, aký vládne v slovenskom parlamente, bude Radičová „vonku“ tisíckrát užitočnejšia.)

Vynútená česťnosť?

Keď je premiér Robert Fico pod tlakom, dokáže prijať ne-uveriteľne čestné a spravodlivé rozhodnutia. Škoda len, že nie z principu, ale kvôli peniazom. Zoberme si takú „nástenkovú“ kauzu (tender na služby súvisiace s čerpaním eurofondov v hodnote 3,6 miliárd sk bol vyhlásený len na nástenke na chodbe minister-stva a prihlásilo sa len jedno kon-zorcium, blízke predsedovi SNS Jánovi Slotovi). Táh sa už od mi-nulého roka, ale premiér sa až do-nedávna nekonal.

Po rozhodnutí Úradu ♦ na str. 5

Pražské jaro v Lobkovické zahradě

BLONDÝNY MAJÍ POMOCI PORAZIT ODS

Česko se díky benevolenci politiků stává baštou extremismu

JAROSLAV NOVÝ
Americké listy

Střídání vlád bylo určeno na 8. března, český státní svátek. A zatímco nový premiér Jan Fi-scher se setkával s odstupujícími i nově nominovanými ministry, politické partaje začaly předvoleb-ní válku před volbami na lukrativ-ní posty v bruselské byrokratické centrále Evropské unie.

A zbrojí už také na předčasné parlamentní volby. Sociální de-mokracie Jiřího Paroubka nepřekva-pili: vsadili na negaci svého nej-většího rivala, ODS, a navzdory hospodářské krizi i na sliby, že budou rozdával peníze potřeb-ným. Což se rovná svým voličům. Volební program, víze pro občany země v blízké budoucnosti? Zapo-meňme, program není nutný, stačí marketingově oblnout voliče.

Což se osvědčilo v posledních krajských a senátních volbách, které ČSSD drtivě vyhrála.

ODS sází bohužel na stejnou negativní kartu a tak lze slyšet stále hlasitěji: k volbám nepijdu, je to zbytečné, není koho volit. Občanští demokraté ovšem tuší, že v demagogickém populismu je Paroubek nepřekonatelný, tak se v kuloárech hovoří o vytvoření silného pravicového bloku, v němž by měli hrát důležitou roli i re-spektovaní politici Miroslav Kalou-sek a Karel Schwarzenberg.

Kalousek zvažuje odchod z hroutící se KDU-ČSL a hodlá založit novou pravicovou stranu, v jejímž čele by měl stát právě Schwarzenberg. A tato nová stra-na by mohla jít do voleb v bloku s ODS. Nová strana ale vzniknout ani nemusí: pokud by v KDU-ČSL

zvířel v předsednické volbě pra-vicový Jan Březina a podařilo by se porazit levé křídlo Jiřího Čun-ka. Pak by se ODS mohla domlou-vat přímo s KDU-ČSL.

Ani v ODS ale není před obsa-zováním kandidátních listin pro parlamentní volby klid. Pražská ODS v čele s primátorem Pavlem Bémem odmítá, aby předseda stra-ny Mirek Topolánek kandidoval v Praze. Bém by jej nejraději odsunul do Moravskoslezského kraje, kde Topolánek dlouhé roky žil, nebo do Ústeckého kraje, kde by se musel střetnout v přímém souboji s Jiřím Paroubkem.

Topolánek svému rivalovi od-pověděl: „Já jsem předseda ODS a já dám nakonec návrh vedení strany, ne nějaký starosta.“ Do toho navíc zakladatel strany Vác-lav Klaus otevřeným dopisem vyzval řadové členy strany, aby ji vrátili doprava.

Česko ztratilo respekt vůdce EU

Jakkoliv Jiří Paroubek baga-telizuje fakt, že odstředem vlády uprostřed předsednictví EU ohro-zil prestiž České republiky, duka-zy hovoří jasně. Po pádu Topolan-kovy vlády už Evropa české předsednictví nebere vážně, například na schůzku ministrů pro místní rozvoj do Mariánských Lázní při-jelo ze zahraničí jen sedm z 26 ministrů. Většina zemí poslala jen bezvýznamné úředníky. Všichni vědí, že mluví s vládou v demisi. Z Bruselu také předčasně zmizi kontroverzní plastika Entropa, sochař David Černý ji na protest proti sesazení vlády uprostřed předsednictví odstraní 10. května. „Sesazení vlády v této době byla vlastizrada,“ uvedl Černý.

Evropa také má ♦ na straně 5

Čeští komunisté oslavili svátek práce

Na ústic příznivců českých komu-nistů 1. máje zaplnilo prostor kolem Křížkovy fontány na pražském Vý-stavišti, aby si poslechlo projev lídra strany Vojtěcha Filipa. Jeho řeč krát-ce přerušila trojice antikomunistů.

Filip mimo jiné kritizoval vládu v demisi a vyjádřil se i k nově. „Bude to skrytá velká koalice,“ řekl také lídr na adresu Fischerovy vlády. Dále od-mítl tvrzení, že KSČM je nedemo-kracická a mluvil také o extremismu.

Shromáždění na oslavu Svátku práce vitala dechovka, oficiální část byla zahájena Písni práce a projevem předsedkyně pražské organizace KSČM Marty Semelové.

Oslavu si nenechal ujít ani čel-ní představitel předlistopadové komu-nistické strany Miroslav Štěpán. „Pro mě v dnešní době, jak se říká v krizi, předně 1. máj znamená, že se potkám s lidmi, které jsem dříve často pot-kával, a cítím se dobře,“ řekl Štěpán. Take někdejší generální tajemník KSČ Milouš Jakeš je přesvědčen o tom, že má smysl se každý rok na Svátek práce scházet. „Potřeba přehodnotit určitě to smysl má,“ řekl Jakeš.

AFP: V Česku hrozí násilí ze strany Romů

Pokud se v Česku nic neudělá proti rasismu a útokům vůči Ro-mům, tak Romové nakonec také sahnou po násilí. V rozhovoru pro agenturu AFP to uvedl Radoslav Banga, lídr české úspěšné kapely Gipsy.cz, která bude v květnu za-stupovat ČR na soutěži Eurovision Song Contest v Moskvě.

Banga také vyjádřil pohoršení nad nedávným útokem zapálenými láhevmi proti jedné romské rodině, nad nehybností místních politiků a nad stále větším počtem neona-cistických demonstrací. „Když jich v ulici křičí ‚Heil‘ dvacítkou, smutné je se. Když jsou jich tisíce, tak je to méně legrační, ale když neonacisti pochodují obklopeni normálními lidmi, tak se to stává skutečně znepokojivé. Člověk již nemá chuť žít v této zemi,“ řekl Banga.

Štrasburg odškodnil slovenské Romy

Osem rómskych žien z vy-chodného Slovenska predbežne uspelo na Európskom súde pre ľudské práva v Štrasburgu. Dal im za pravdu, že im slovenské úrady zabránili dokázať pred súdom, že sa stali obeťmi násilných sterili-zácií. Slovensko podľa Štrasburgu porušilo práva žien, keďže si v ro-ku 2002 nemohli vyhotoviť foto-kopie vlastnej zdravotnej doku-mentácie. Ministerstvo spravodli-vosti s verdiktom nesúhlasí a plánuje Veľkú komoru súdu požiadať o prehodnotenie rozhodnutia.

Příští číslo vyjde 21. května, uzávěrka je v pátek, 15. května.

OBSAH TOHOTO ČÍSLA

Blondýny mají pomoci porazit ODS (Nový)	1
Vzostup a pád Radičovej (Sujová)	1
Pohled z USA (Povolný)	3
Po ústí v Kocourkově (Drábek)	6
Riskoval život, tajně zapisoval jména obětí nacistů (Gazdik)	7
Pokud mě nohy ponesou (RDV)	8
Česko-Slovenský Festival v Bohemian Hall	9
Nenávídím květiny (Hoc)	10
Hvízdala a Rupnik: rozhovor dvou Evropanů (Pehe)	12
Staroměstská radnice v Praze	13
Zátrak v Dunkerque (RDV)	15
Sport	16

ZPRÁVY Z DOMOVA

České zprávy bez označení zdroje jsou převzaty z Radio Praha.
http://www.radio.cz/cz/

ČSSD vede před ODS ve volbách do EP

Žebříček stranických preferencí předčasnými volbami do Evropského parlamentu (EP) vede sociální demokracie, následovaná ODS. Podle agentury STEM by ČSSD dala hlas 23% a občanským demokratům 21% dotázaných. KSČM by podle tohoto výzkumu podpořilo 11%, lidovci a zelení by shodně dostali 5% hlasů. Přes 5% by dostali i Starostové a nezávislí. Libertas.cz europoslance Vladimíra Železného má jedno procento stejně jako Strana svobodných občanů.

ČR přispěje na opravu Osvětimi

Česká republika zřejmě zareaguje na prosby Polska o finanční pomoc při zachráně rozpadajících se budov nechvalně známého bývalého nacistického koncentračního a vyhlazovacího tábora v Osvětimi. Vláda na žádost ministryně obrany Vlasty Parkanové (KDU-ČSL) projedná poskytnutí peněžního daru na zachranu Památníku Osvětim-Březinka. Parkanová řekla, že navrhuje příspěvek ve výši dvou milionů korun. Náklady na zachranu muzea Varšava odhaduje na 100 milionů eur.

Prez. Gašparovič má obavy z extrémizmu

Prezident Ivan Gašparovič vyjádřil obavy nad silnějším extrémizmem v sousedním Maďarsku a Evropě. Počas výroční konferencie zahraničnej politiky tiež hovoril aj o „silnejšom hlase extrémizmu, radikalizmu, neonacizmu a xenofóbie, ktorý narastá v Európe, ale najmä v bezprostrednom okolí. V strede Európy“. Ktoré ďalšie krajiny mal na mysli, však nepovedal. Gašparovič ubezpečil, že Slovensko má zákony a jasne pravidlá, ktoré sú dostatočnou bariérou pre vznik a šírenie akokoľvek formy extrémizmu.

ODS oslavovala bez svého zakladatele

Vedení ODS uspořádalo zahradní slavnost, kterou si připomnělo osmnácté výročí založení své strany. Stranický předseda a premiér vlády v demisi Mirek Topolánek zdůraznil, že ODS je od roku 1918 jedinou masovou liberálně-konzervativní stranou, hodnou tohoto označení. ODS popřál, aby i nadále byla jedinou silou schopnou bránit svobodu před „socializujícími a populistickými proudy“.

FOTOGALERIE

Spisovatel a dramatik Ivan Vyskočil dostal od hlavy státu Václava Klause Čestnou plaketu prezidenta republiky. Stalo se tak u příležitosti jeho osmdesátých narozenin. Vyskočil se k divadlu dostal koncem 50. let. Spolu s Jiřím Suchým a dalšími byl jedním z hlavních protagonistů textu apelačních večerů v Redutě, podílel se i na vzniku Divadla Na Zábřahách a později založil vlastní klub Nediadlo, v němž hrál až deset rolí na jedinou. V době normalizace upadl v nemilost, a tak spolu se svými divadelními partnery kočoval po malých scénách v celé republice. Od roku 1992 vede Katedru autorské tvorby a pedagogiky na pražské DAMU, což je nyní jeho prioritní činnost.

SMK potvrdila odchod 46 členů z strany

Po Levickom okrese Stranu maďarskej koalície (SMK) opustilo ďalších 46 členov v okrese Rimavská Sobota a 55 členov požiadalo o pozastavenie členstva. Vyjadrujú tým svoj nesúhlas s politikou súčasného vedenia SMK na čele s Pálom Csákyim.

Rusko je stále proti radaru

Rusko nadále trvá na tom, že pokud USA rozmístí prvky svého protiraketového štítu v zemích střední Evropy, odpoví na to Moskva rozmístěním raket Iskander v Kaliningradské oblasti. Zároveň ani nevidí žádný důvod k rozmístování takového štítu, protože Írán podle ruského názoru o výrobu jaderných raket vůbec neusiluje. Přesto vše nasvědčuje tomu, že Washington přípravu vybudování tohoto štítu zintenzivňuje.

Tři Fischerovi muži

Designovaný premiér Jan Fischer oznámil, že chce nominovat své muže na post ministra financí, průmyslu a obchodu a spravedlnosti. To ale lidry tří stran pobouřilo, mluvili dokonce o tom, že takový kabinet ve sněmovně nezíská důvěru.

UK bude vybírat zápisné

Univerzita Karlova bude od studentů vybírat zápisné. Několkatisícovým poplatkem od studentů si chce finančně vypomoci. Vláda ČR totiž v současné době dluží českým vysokým školám na jejich vzdělávací činnost až 1,5 miliardy korun.

Romové v ČR demonstrují

V Česku proběhly demonstrace stovek Romů, kteří ve 14 městech republiky protestovali proti vzrůstajícímu extrémismu v Česku. Demonstrace reagovali na žhářský útok na romskou rodinu ve Vítkově na Opavsku, při níž byli popaleni tři lidé.

Topolánek: než vláda s KSČM, raději odejdu

Pokud by se po volbách dostaly do sněmovny pouze tři politické strany – ČSSD, KSČM a ODS – a ODS by volby prohrála, pak by premiér v demisi Mirek Topolánek (ODS) opustil politiku. Uvedl to v pořadu ČT Otázky Václava Moravce. V takové situaci by totiž byly zřejmě možné pouze dvě varianty vlády, buď velká koalice ČSSD a ODS nebo kabinet s účastí komunistů, obě jsou pro Topolánka nepřijatelné.

STRUČNĚ ★ STRUČNĚ

ČESKÁ REPUBLIKA – Vláda ČR v demisi schválila pořízení čtyř transportních letadel Casa C-295M vyráběných konsorciem EADS pro českou armádu. ★ Česká republika podepsala s Jižní Koreou dohodu o hospodářské spolupráci. ★ Produkce vína v českých zemích se v loňské sezóně hlavně díky novým vinicím (akřika zdvojnásobila na rekordních 820,000 hektolitrů). ★ Poslanec Vlastimil Tlustý se odvolal proti rozhodnutí místního sdružení ODS v Rakovníku, které zrušilo jeho členství ve straně. ★ Summit EU-Korea povede český prezident Václav Klaus, summit se uskuteční 23. května v jihokorejském hlavním městě Soulu. ★ Francouzská společnost Decathlon, která provozuje největší síť obchodů se sportovním zbožím v Evropě, bude expandovat do Česka. ★ Česká armáda chce dvojnásobně navýšit počet vojenských kaplanů. ★ Za posledních jedenáct let klesl počet dětí na základních českých školách o víc než čtvrtinu. ★ Albánský premiér Sali Berisha podal oficiálně v Praze přihlášku své země do Evropské unie. ★ Název prasečí chřipky se nelíbí českým veterinářům a producentům masa, dali by přednost například označení mexická nebo severoamerická chřipka. ★ Českou republiku stálo zajištění bezpečnosti amerického prezidenta Baracka Obamy během jeho návštěvy Prahy asi 20 milionů korun. ★ Romské hnutí Roma Realia se písemně obrátilo na papeže Benedikta XVI. aby otevřel diskusi o postavení Romů v Evropě. ★ Na dvoudenní návštěvu České republiky přijel turecký prezident Abdullah Gül. ★ V Česku byli k 1. květnu tři hospitalizováni s podezřením na prasečí chřipku. ★ Schodek státního rozpočtu ČR může v letošním roce dosáhnout při přibližně dvouprocentním poklesu ekonomiky až 200 miliard korun.

SLOVENSKO – Za zlé výsledky považuje minister školstva Ján Mikolaj úroveň ovládania slovenčiny v niektorých národnostných základných školách. ★ Baníci budú od začiatku júna dostávať vyššie osobitné príspevky, ktoré im vypláca štát, budú dva – 80 a 350. ★ Mladým ľuďom vo veku do 18 rokov už nebude zakázaný len predaj a podávanie alkoholu, ale už vôbec nebudú môcť piť – ani pivo či víno. ★ Podozrivý pátisto-eurovku zadržali v jednej z bánk v Spišskom Podhradí v Levočskom okrese. ★ Prezident SR Ivan Gašparovič ani druhýkrát nepodpisal novelu zákona o cenných papieroch a investičných službách, platí však bude, poslanci veto prehlasovali. ★ Mikuláš Dzurinda si myslí, že Európa sa nemôže donekonečna rozširovať, opatrný by bol v prípade Albánska a Turecka. ★ Fašistickými symbolmi popísal podchod medzi obytnými blokmi na Partizánskej ceste v Banskej Bystrici neznámy páchatel. ★ Štát bude od januára 2010 na Národnej cintorin v Martine prispievať minimálne rovnakou sumou ako samotné mesto. ★ Slovenská republika bude mať veľvyslanectvá v Macedónsku a v Albánsku. ★ Oslabenie susedných mien ako dôsledok finančnej krízy spolu s prechodom SR na euro zvýhodnili pre Slovákov ceny potravín aj elektroniky. ★ V nedeľnom (26. 4.) zberovaní hry Loto padol v prvom tahu jackpot vo výške 3,014,660 eur (90,819,650 Sk), ide o štvrtú najvyššiu výhru v histórii Lota. ★ LS-HZDS presadilo za podpredsedu Národnej rady SR Tibora Cabaja, nahradí zosnulého Viliama Velešku. ★ Po zavedení od apríla štátnej dotácie na podporu snečných kolektorov stúpol o ne záujem.

Kandidáti do EP

O místa 22 českých europoslanců se uchází 731 kandidátů. Kandidátní listiny pro letošní volby předložilo 33 seskupení. Přičemž kandidáty navrhlo celkem 36 politických stran a hnutí, což je srovnatelné s rokem 2004. Necelé tři čtvrtiny kandidátů tvoří muži, počet žen se ale v porovnání s minulými eurovolbami o šest zvýšil.

Paroubkoví čekají potomka

Manželka šéfa ČSSD Jiřího Paroubka Petra je těhotná, dítě čekají na podzim. Paroubková se prý rozhodla vydat tiskové prohlášení, aby předešla spekulacím některých médií o svém zdravotním stavu. Petra Paroubková dodala, že oba se na narození dítěte těší. Média zároveň požádala, aby o jejím těhotenství informovala citlivě. Lídr ČSSD Paroubek (56) má jednoho dospělého syna z prvního manželství se Zuzanou Paroubkovou. Před dvěma lety se mu narodila vnučka. Svou nynější manželku Petru, která je o 21 let mladší než on, si vzal předloni v listopadu.

S KURS DOLARU S

Za \$1 americký vyplácela dne 24. května 2009 ČNB 20,12 Kč, za kanadský 16,98. Národní banka Slovenska za \$1 americký 0,753 Euro, za kanadský 0,635 Euro.

AMERICKÉ LISTY

26 Gruber Drive, Glen Cove, NY 11542
Phone: (516) 674-9438
(USPS 015-179)

Periodical postage paid at Glen Cove, NY 11542 and additional mailing offices. Published bi-weekly. Annual subscription: United States US\$45, Canada \$55, others US\$65.

POSTMASTER: Send address changes to: Typrints, 26 Gruber Drive, Glen Cove, NY 11542.

Malý dopis z Prahy

JIŘINA RYBÁČKOVÁ

Výlet do Jeseníků

Využila jsem přestávky mezi „Kanadskými dny“, prologem k letošnímu Americkému jaru, a začátkem vlastního festivalu v polovině května, a s manželem jsme vyrazili na třídní výlet do Jeseníků. Vydařil se téměř stoprocentně.

Už několik let používáme při našich průzkumech České republiky agenturu Limba (www.limba.com) a tentokrát jsme jejich prostřednictvím našli krásné ubytování těsně před městem Jeseník, v nově postaveném elegantním domku. Byla to prostorná místnost zářící čistotou, s koupelnou a kuchyňským koutem, ledničkou a televizí a s okny na všechny čtyři strany. Sférním oknem nad postelí jsem v noci pozorovala hvězdy. Vkusná výzdoba ze sušených květů a větví šípku a zvláštní hodiny – devítka napravo a trojka nalevo a ručičky pohybující se proti směru. Prý proto, že na dovolené se nemá myslet na čas, jak mi řekl pan domácí.

Letošní jaro přišlo pozdě, ale o to s větší razancí, a tak najednou rozkvetly všechny keře a stromy. Jesenícká scenérie je jiná než naše dvě „domácí“ krajiny, krávkolátské lesy a Lužické hory, je to už horská příroda, plná dalekých výhledů a krásných rozlehlých strání. Všude pořádek a příjemná upravenost, skoro jako v Rakousku, jen občas to naruší zapomnělá rozbořenina z dávných německých časů.

Fascinovaly nás miliony devětistí, asi tři nebo čtyři druhy,

a nerovnoměrně různé „rozhozené“ řádky stromů a keřů na svazích. Mysleli jsme si, že to jsou nějaké větrolamy, ale bylo nám řečeno, že tento typický slezský styl vznikl tak, že vesničani odstraňovali z polí kameny a rovnali je do řad, a pak tam nasázeli stromy a keře, v jejichž sítnu jidávali oběd.

Poslední den jsme se vypravili do Lázní Jeseník, jimiž jsme provedla sestra naší škoameřické „soutpnice“ paní Bašťařové. Paní Vlasta nám nejenom vystřižně shrnula historii lázní, ale taky nás zavedla do hlavní budovy a ukázala nádherné interiéry a potom v prvním poschodí zajímavé historické obrázky. A dala nám knížku o historii Priessnitzových lázní, o kterou jsme se večer s manželem přetahovali. Napsal ji Miloš Kočka, titul je *Prameny živé vody*, a vyšla v roce 2008 v nakladatelství Pavel Ševčík-Veduta. Možná, že o téhle knížce napíšu některý z příštích malých dopisů.

Jediným kazem na pěkném výletu byla nedostupnost prstů. Manžel rybář jich sice na různých místech spatřil celkem třináct, ale buď by se k nim býval musel složitě probíjovat náročným terénem, anebo to bylo v úsecích, kde je rybaření zakázáno. Tuto frustraci si aspoň manžel labužník vynahradil tím, že jsme zašli na oběd do restaurace na Křížovém vrchu, kde jsme si dali naprosto báječné srnčí medailonky.

Zdravím do Ameriky, přeju hezké jaro.

3. května 2009

Nezávislé *Americké listy* vycházejí jednou za čtrnáct dní. Šéfredaktor Petr Bisek. Vydává Typrints Company, 26 Gruber Drive, Glen Cove, New York 11542, USA, tel. 516/674-9438, fax 516/671-3147, e-mail: americkelisty@aoptonline.net. Redakce nezodpovídá za přesnost podepsaných článků a nemusí se ztotožňovat s jejich obsahem. Rukopisy se nevracejí, pokud autor nepošle oznámkovanou obálku se zpětnou adresou. Veškerá práva vyhrazena. Copyright © Typrints Company. Žádný vytištěný materiál ani jeho část, nesmí být otištěn bez svolení redakce. Příští číslo vyjde 21. května, uzávěrka 15. května.

The independent *Americké listy* is published bi-weekly. Editor-in-chief Peter M. Bisek. Published by Typrints Company, 26 Gruber Drive, Glen Cove, NY 11542, USA, tel. 516/674-9438, fax 516/671-3147, e-mail: americkelisty@aoptonline.net. Publisher is not responsible for accuracy and content of signed articles. Furthermore, publisher might not agree with the content of signed articles. Manuscripts are not returned unless accompanied by stamped, self-addressed envelope. Copyright © Typrints Co. No material may be reprinted without a permission. Next issue due May 21th, deadline May 15th, 2009.

MOJMÍR POVOLNÝ Pohled z USA

Prezident rozmarný nebo rozporný?

Zbývají dva měsíce z předsednictví České republiky v Evropské unii. To mělo být potvrzením, nejenže Republika je úspěšně fungující demokracií na evropské úrovni, nýbrž že je také úspěšně integrována do evropského společenství. Dnes víme, jak špatně to dopadlo s tímto předpokladem a očekáváním.

Pražská Topolánková vláda se ujímala předsednictví se značným handicapem. Ten byl ale důsledkem domácí politiky. Opoziční sociální demokraté soustavně využívali patové situace v Poslanecké sněmovně, aby Topolánka dostal ze Strakovy akademie. Topolánek měl nadto co dělat, aby svou ODS udržel pohromadě.

Krise, která v ODS vypukla v druhé polovině loňského roku, kdy se vláda připravovala na předsednictví EU, byla personální i politická. Personálně do jednoho pytle spadla aféra zhrzeného poslance Vlastimila Tlustého a pokus skupiny kolem pražského primátora Pavla Běna Topolánka z předsednictví ODS v předvečer českého předsednictví v EU sesadit. Politicky se Topolánkovi nepodařilo v ODS prosadit, aby její reprezentanty v Parlamentu sjednotil ke schválení Lisabonské smlouvy, kterou sám předtím jménem své vlády již v roce 2007 podepsal.

I když vládní ministři Alexandr Vondra a Karel Schwarzenberg Republiku na předsednictví dobře připravovali, tento politický handicap neunikl pátravým očím Evropy a francouzský prezident Nicolas Sarkozy podlehl svému slavomamu do té míry, že se pokusil Českou republiku dát do

karantény a zůstat v čele Evropy na dalšího půl roku. Potíž Topolánkovy vlády udržet předsednictví EU v českých rukou dovršil její pád na samém začátku letošního jara. S ním padlo i české předsednictví v EU. Vláda v demisi v Praze je bez moci v Bruselu. A než se ujme vláda úřednická, české předsednictví v EU navzdory zřejmě schopným diplomatičtím-úředníkům – bude v posledním tažení.

Kdo ale v tomto příběhu českého destruktivního dopadu na „evropanství“ chybí, je prezident Republiky Václav Klaus. Je to tentýž Klaus, který ať z přesvědčení nebo v odevzvě na obecné volání po návratu do Evropy v raných devadesátých letech podal jménem Republiky přihlášku do EU, a v roce 2004 členství v EU přijal. Avšak je to tentýž Klaus, který odmítl podat přihlášku společně s „visegrádskou“ skupinou – Slovenskem, Polskem a Maďarskem – a samu ideu Visegrádu a porad v jeho rámci, preferované Václavem Havlem, zabil. Konec středoevropského internacionalismu.

Když přišel na Hrad, začal se profilovat jako ochránce svého ekonomického modelu volného trhu proti úchylným v samotné ODS a na mezinárodním poli jako ochránce české svobody a státní svrchovanosti proti zasahování z Bruselu. Od té doby alespoň na veřejnosti demonstruje, že ho pořad stihá idea sociálního státu a evropské integrace.

V historii československé demokracie jsou prezidentský úřad a pražský Hrad zapsány – snad poněkud ideálně – jako integrující

instituce nad nevyhnutelným polem politického soutěžení a soupeření a tím definující hlavní obrysy společenského a státního směřování. Klaus přišel na Hrad, kdy se zdálo, že cesta Republiky do budoucna je definována a že ji tudíž bude chránit a sledovat.

Tomu tak však nemělo být. Zprvu se jeho vystoupení v oblasti národního hospodářství, ochrany životního prostředí a klimatology jevila jako ideosynkratické projevy Klausova charakteru a jeho osobní vztahy a preference v ODS, ve straně, ze které vzešel, jako nostalgie po moci, kterou již neměl. Rozsah a intenzita těchto aktů a akcí se z politického hlediska jeví jako rozmar.

Avšak chvíle, kdy se Klaus jako prezident šel se silami, které ho přivedly podruhé na Hrad ukázala, že Klaus není pouze rozmarný, nýbrž že má svou domácí i zahraniční agendu, již bude tvrdit i za cenu rozvratu prozrazovat. Podvrátil Topolánka za cenu jednoty ODS a tím i koaliční vládu. V důsledku toho volá ODS zpátky ke kořenům – k návratu k pomyslnému kapitalismu volného trhu, který kdysi dávno musel sám modifikovat v souboji s Josefem Luxem směrem k volnému trhu sociálnímu. V ideové a politické kampani zabránil Topolánkovi, aby Parlament schválil Lisabonskou smlouvu, aspoň dočasně Republiku izoloval od evropské integrace a od mezinárodního směřování, které česká společnost sledovala od Palackého, Masaryka a Beneše až po Havla.

Proto budou říjnové parlamentní volby tak důležitým klíčem z dnešního neutěšeného stavu k lepší budoucnosti ČR, kterou předznamenala listopadová revoluce před dvaceti lety. 1. 5. 2009

Zákon o předčasných volbách

Poslanecká sněmovna ČR v prvním čtení podpořila ústavní zákon, podle něhož se mají do poloviny letošního října uskutečnit předčasné volby. Měly by být nejpozději v pátek 9. a v sobotu 10. října.

O Slovensku zo Slovenska

Na Slovensku ešte nezaznamenali ani jeden prípad prasacej chrípky (dve podozrenia sa nakoniec nepotvrdili), zato v susednom Rakúsku už jeden prípad majú. Nebezpečné ochorenie je teda už blízko. Minister zdravotníctva Richard Raši odcestoval do Bruselu, aby s kolegami z únie dohodil spoločný postup v boji proti vírusu. Minister poveril Úrad verejného zdravotníctva, aby kontaktoval firmy, ktoré by mohli vyrábať vakcínu.

Na Slovensku vlni neboli výraznejšie porušované ľudské práva. Vyplýva to zo správy Slovenského národného strediska pre ľudské práva (SNSLP), ktorú zverejnilo na internetovej stránke. Podľa SNSLP majú v SR chronický charakter neodôvodnené prietahy v súdnom konaní, rastie tiež počet rasovo motivovaných trestných činov a nenávisť voči inakosti. Až tretina správ monitoringu sa týkala vzrastajúceho extrémizmu na športových podujatiach. Najväčšou kauzou bolo výtržníctvo a následný policajný zásah počas vlaňajšieho futbalového zápasu medzi Dunajskou Stredou a Slovanom Bratislava.

Do konca apríla odovzdalo výročné finančné správy za minulý rok všetkých šesť parlamentných strán a aj ďalších 20 politických subjektov. Povinnosť si tak splnilo 26 zo všetkých 43 politických strán a hnutí evidovaných na Slovensku. Zoznam darcov sú politické subjekty povinné zverejňovať na svojich internetových stránkach štvrtročne. Podľa súčasného zákona môže politický subjekt v hotovosti od jedného darcu prijať raz ročne dar v hodnote najviac 5000 eur (150,630 Sk).

Asociácia európskych novinárov (AEN) varuje pred zásahmi, ktoré v SR hrozia novinárom z najvyšších oficiálnych miest.

„Nemôžeme a nesmieme si zvyknúť, keď novinárom hrozia zásahom bezpečnostnej rady štátu a predseda vlády ich hodnotí ako protištátny element a znevažuje ich vulgárnosťou,“ vyhlásil predseda slovenskej sekcie asociácie Július Lőrincz.

Sýrsky prezident Bašár Asad na svojej prvej návšteve Slovenska diskutoval s prezidentom Ivanom Gašparovičom najmä o ekonomickej spolupráci a situácii na Blízkom východe. Dodržiavanie ľudských práv disidentov, pre ktoré čelí Damask často kritike, naopak prezident pred novinármi prišiel nekomentovať. Sýrsky prezident na Slovensko pricestoval v čase, keď sa jeho krajina vymaňuje z medzinárodnej izolácie.

V čase krízy sú Slováci viac ochotní cestovať za prácou. Vyplýva to z reprezentatívneho výskumu MKV pre Topjobs.sk. Z výsledkov vyplývalo, že v čase krízy a v prípade adekvátnej ponuky je až 76% respondentov ochotných za prácou cestovať alebo sa dokonca presťahovať. Ženy sú celkovo flexibilnejšie ako muži, pokiaľ ide o dochádzanie na blízke vzdialenosti, napr. v rámci okresu. Muži sú však oveľa ochotnejší sťahovať sa za prácou (ženy až dvojnásobne).

Najsilnejšia parlamentná strana Smer-SD považuje za veľmi dôležité pripomínať si **Svätok práce**, ktorý podľa jej predstaviteľov v žiadnom prípade nemožno hodnotiť ako relikv minulosť. Smer-SD preto pokračuje v tradícii.

Konfederácia odborových zväzov SR zasa tak ako v predošlých rokoch organizovala oslavy 1. mája spolu s mestom Banská Bystrica. Prvomájové zhromaždenie občanov sa uskutočnilo pod Pamätníkom SNP. Jeho mottom bolo Spoločne v Európe za zmiernenie dopadov krízy. (100)

Zeman: ČSSD nedůvěrou vládě během předsednictví porušila tradici

Sociální demokracie vyslovením nedůvěry vládě Mírka Topolánka porušila své letité zásady. Myslí si to expremiér Miloš Zeman. Podle něj ČSSD ve své historii preferovala zájmy země před zájmy vlastní partaje. Tato tradice byla rozhodnutím o pádu vlády porušena, protože předsednictví České republiky Evropské unii bylo relativně úspěšné a prestiž země touto „pitomostí“ nepochybně ušpelo. Bývalý šéf sociálních demokratů to uvedl na tiskové konferenci.

Zeman nesouhlasí ani s odmi-

navým postojem sociální demokracie k vojenským mším v Afghánistánu. Proti teroristům je podle něj nutné bojovat v místech, kde se shlukují. Nelze čekat, až budou v Praze.

V předčasných volbách do sněmovny prý Zeman podpoří tu stranu, která rozšíří práva voličů. Podle něj to má ve volebním programu Strana důstojného života bývalé sociální demokratky Jany Volfové, proto dá svůj hlas této straně. Občanské sdružení Přítel Miloše Zemana prý do voleb zasahovat nebude.

Výhody členství ČR v EU převažují nevýhody

Pět let členství v Evropské unii bylo pro Českou republiku přínosné a přineslo zemi více prospěchu než nevýhod. shodli se čeští politologové. Mezi výhody řadí například volný pohyb osob uvnitř EU, obchodování bez bariér, zlepšení ochrany přírody a spotřebitelů či zvýšení mezinárodní prestiže jako členského státu. Naopak negativní stránky se mohou podle nich projevit v některých úmluvních regulacích či přidělování kvót, například na vinse či v potravinářství a podobně.

První květnový den si sedmadvacítká připomenulapět let od dosud největšího rozšíření EU v její historii.

„Česká republika profituje z toho, že je součástí většího celku. Ale v některých dílech otázkách se takhle výhoda se může stát i nevýhodou,“ konstatoval vedoucí výzkumného oddělení Ústavu mezinárodních

vztahů Jan Karlas. Podle něj se ale členstvím potvrdila identita země, její směřování po sametové revoluci v roce 1989. Česko podle něj nyní patří nejen do demokratického klubu, navíc krátce po rozšíření státního zřízení.

Také politolog Tomáš Lebeda je přesvědčen, že pozitivní členství převažují. I když převládání některých úmluvních norem do českého prostředí „nám může vadit“ a „někdy reptáme“ nad takovou kontrolou. Podle něj EU každopádně ulehčuje třeba obchodování a podnikání za hranicemi, praktické je pro lidi cestování pouze s občanským průkazem.

Za negativní označil Lebeda demokratický deficit orgánů Evropské unie v Bruselu, které mohou působit jako stát ve státě. „To je určité negativum, které ale lze časem odstraňovat,“ uzavřel.

Přehnané ceny letenek

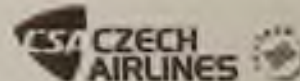
vás s naší skvělou nabídkou na cestě domů nepotkají

Díky našim skvělým nabídkám se nemusíte trápit cenou letenek a můžete se tak bez rozpaků těšit na vaše přátele a příbuzné.

Rezervujte si letenky online, ve vaší oblíbené cestovní agentuře nebo volejte (800) 223-2165

www.czechairlines.com

Zo sveta kultúry

Slovenský časopis *Týždeň* sa stal jednotkou v obrazovom editovaní na svetovej fotožurnalistike súťaži *The Best of Photojournalism 2009*. Získal 12 z celkových 40 udelených cien za obrazové editovanie časopisov a skončil pred týždenníkom *Newsweek* (10 cien) a časopisom *Sports Illustrated* (8 cien). Vyhral tri z ôsmich kategórií. Súťaž organizuje každoročne americká National Press Photographers Association. Ceny sa udeľovali v štyroch sekciách za televíziu a internetové obrazové žurnalistiku, za fotografie a obrazové editovanie. V súťaži bolo 53-tisíc príspevkov zo 147 krajín.

Autori grafického stvárnenia či ilustrácií si v Bratislave prebrali ocenenia *Najkrajšie knihy Slovenska 2008*. Odovzdávali sa v ôsmich kategóriách, úplne najkrajšou slovenskou knihou minulého roka sa stal výber z básnických zbierok Kamila Peteraja. Toto je moja reč.

Neznámy je výnimočná a dlho obchádzaná hra *Jüllusa Barčivana*. Hoci originálny dramatik hru napísal pred 65 rokmi, terajšia premiéra v Slovenskom komornom divadle v Martine je len štvrtou jej inscenáciou v slovenskom profesionálnom divadle. Do mesta prihládza hlasateľ spásiteľskej lásky. Jednoduchí ľudia prijímajú jeho učenie s nadšením, mocní sveta ho odmietajú. „Neznámy prináša vážnu existenciálnu tému o druhom príchode Krista na zemi,“ povedal režisér Ján Sládek. Na základe veľkej myšlienkového konštrukcie napísal Barčivan filozofickú hru o tom, čo

stretnutie Krista v podobe žobráka spravi s ľudmi, ako sa k nemu budú správať. A nastáva vyzliekanie duší. Do hlavných úloh obsadil režisér Martina Horňáka, Vilma Hradela, Ján Kozák, Františka Výrostka a Michala Gazdika.

Amerika podľa Kafku, Kubo, Mítve duše, Be Bob, Perón, Pred odchodom na odpočinok, Canto Hondo, Near... Aj tieto predstavenia ponúkol *Festival slovenského divadla a tanca* koncom apríla v deviatich bratislavských divadelných priestoroch. Dvadsaťpäť inscenácií z repertoárových divadiel, nezávislých skupín a súborov je výberom zo 150 prihlásených diel. Hlavným organizátorom podujatia bola Asociácia Divadelná Nitra. V Bratislave sa stretlo 550 tvorcov, manažérov, organizátorov či teoretikov divadla z Európy, Severnej Ameriky, Afriky, Ázie a, samozrejme, zo Slovenska.

Už tretí rok sa v bratislavskej Open Gallery koná výstava *najlepších novinárskych fotografií a karikatúr No comment*. Návštevníci si bezplatne môžu pozrieť vyše sto najlepších prác prihlásených do celoslovenskej súťaže *Novinárská cena*. Výber z výstavy sa rovnako ako minulý rok následne presunie do prešovského zábavno-obchodného centra MAX, kde bude otvorená do konca júna 2009. No comment je výstava jedinečná svojím zameraním. Prezentuje fotografie a výtvarné práce uverejnené v slovenských periodikách. Z množstva prihlásených prác ich vyberali odborné poroty.

Exprezident ČR Václav Havel

Havel dostal německou Cenu za demokracii

Prvním nositelem německé Mezinárodní ceny za demokracii se stal bývalý český prezident Václav Havel. Někdejší disident ocenění dostal za odvážné hájení demokracie, svobody a míru ve své zemi i v evropském kontextu. Slavnostní laudatio přinesl v bonnském Muzeu Alexandra Koeniga německý ministr zahraničí Frank-Walter Steinmeier. Ceremonie se mezi zhruba 200 pozvanými hosty zúčastnili také jeho český protějšek Karel Schwarzenberg a bývalý německý ministr zahraničí Hans-Dietrich Genscher.

Cenu za demokracii dotovanou 10.000 eury (přibližně 270.000 korun) budou politici, intelektuálové a manažeři ze Spolku Mezinárodní ceny za demokracii udělovat každé dva roky vždy osobnostem, které se zasloužily o posilování demokracie a lidských práv ve své zemi.

Češi, piráti autorských práv

Americká vláda zveřejnila seznamy zemí, které podle Washingtonu nedostatečně chrání před pirátským americkými výrobci hudby, filmu a ostatních materiálů s autorskými právy. Na seznamu hřištníků je i Česko. Za země, které jsou největší podobnou hrozbou pro Spojené státy, Washington označil Čínu, Rusko, Kanadu, Argentinu, Chile, Indii, Izrael, Pákistán, Thajsko, Alžírsko, Indonésii a Venezuelu.

Na druhém seznamu se ocitlo dalších 33 zemí, ve kterých vidí americká vláda také určité nedostatky v otázce ochrany autorských práv, ale které nepovažuje za nejvážnější hrozby pro americké podnikání. Mezi těmito státy je kromě Česka např. Bělorusko, Bolivie, Egypt, Mexiko, Kuvajt, Turecko, Ukrajina a Vietnam.

Ficov textár píše učebnice dejepisu

Bývalý agent Štátnej bezpečnosti Drahoslav Machala stihla okremi príprav prejavov premiéra Roberta Fica písať aj učebnice. Je autorom dejepisnej čítanky Čítanie o Slovensku, ktorá by sa podľa denníka *Pravda* mala už od septembra dostať do škôl. Machala údajne vyhral konkurz, ktorý vyhlásili v apríli pred dvomi rokmi, do konkurzu prišli tri ponuky. Machala uspel, hoci nemá historické vzdelanie, ale študoval žurnalistiku. Víťaza vyhlásila osemčlenná komisia.

Olomoucký fyzik získal ocenení od American Physical Society

Ve vybrané vědecké společnosti po boku několika nositelů Nobelovy ceny se ocitl profesor Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a člen tamní katedry optiky Tomáš Opatrný. Společnost American Physical Society, která vydává několik prestižních odborných časopisů, ho totiž zařadila mezi významné recenzenty.

Předplatte si
Americké listy

V Motole se vyrábí látka proti rakovině

V laboratorích v pražské nemocnici v Motole se už rok vyrábí nová vakcína, která údajně dokáže zastavit rakovinu. O látce informuje prestižní lékařský časopis *Clinical Immunology*. Vakcína prý zabírá na řadu nádorů a velkou výhodou léčby je, že nemá žádné vedlejší účinky jako například chemoterapie, nebo radiace píše list.

„Nyní připravujeme žádost pro klinické zkoušení,“ říká přednostka Ústavu imunologie motolské nemocnice a 2. lékařské fakulty Jiřina Bartůňková, která výzkum vede. Jde o unikátní metodu, na které Češi pracovali deset let. Vakcína podle listu zabírá například při léčbě melanomu, střeva, vaječníku nebo u leukémie a také u nádorů, které se vrací.

Pro každého pacienta se musí vyrobit vakcína na míru z jeho vlastních buněk a jeho vlastního nádoru. Z krevních buněk pak lékaři vypěstí specifické buňky,

kteří dokážou nádor vyhledat, uvádí list. „Ty pak smíchají s nádorovými buňkami a chemickými látkami je donutí k vyšší aktivitě. Tyto buňky v těle pacienta nádor snadno vyhledají, obklopi jej a nedovolí mu nadále růst,“ píše deník.

Jedna vakcína vystačí podle Bartůňkové pacientovi na celý rok. „Injekce se dávají zhruba po šesti týdnech, roční léčba vyjde asi na 100.000 korun,“ uvedla přednostka.

Rakoviny mužů v roce 2006 poprvé od roku 1990 v Česku mírně ubylo, u žen ale statistice nadále pozorují nárůst případů. Do Národního onkologického registru ČR bylo v roce 2006 nahlášeno 71.913 případů zhoubných nádorů, z toho 36.682 u mužů a 35.231 u žen. Nejnovější údaje zveřejnil Ústav zdravotnických informací a statistiky. Nejčastěji zjištěným nádorem je rakovina kůže.

RECENZE

TOMÁŠ HALÍK:

Patience with God

The story of Zacchaeus continuing in us

Doubleday, price: \$23.95

New York - London - Toronto - Sydney - Auckland

Z českého originálu Vzdáleným nablízku

přeložil Gerald Turner. Knihu možno od objednat na

<http://www.randomhouse.com> nebo www.amazon.com

Většina čtenářů zná Prof. Dr. Tomáše Halíka z jeho knih v češtině a proto jistě uvítá skutečnost, že jeho nová kniha vyšla právě nedávno v USA, v nakladatelství Doubleday pod názvem *Patience with God*. Timto se konečně myšlenky otce Halíka dostávají na náš kontinent a je na nás, abychom je mezi našimi americkými a kanadskými přáteli pomohli rozšířit. Autor je uznávaným propagátorem dialogu mezi různými křesťanskými církvemi, mezi křesťany a židy, muslimy, buddhisty a hinduisty. Tato nová kniha jde však o krok dále. Vyzývá ateisty, aby se i oni zapojili do rodiny hledajících. Tito noví hosté se nemusí obávat, že budou zahrnuti recitací svých hříchů, omylů, po nichž by následovaly laciné argumenty za účelem zmírnit jejich názory či proměnit pochyby v jistotu. Autor se snaží stejně jako sv. Pavel „býti vším všemu“ a zapojuje se do zástupu patrajících. V úvodu se přiznává, že s některými ateisty v mnohém souhlasí, kromě popírání Boha. Je schopen prožít s nimi jejich zkušenost s Boží nepřítomností ve světě, ale pokládá jejich argumenty za projev netrpělivosti. Nabízí jinou interpretaci této zkušenosti, tři způsoby trpělivosti, vzájemně spojené tváří v tvář Boží nepřítomnosti: viru, naději a lásku. Jen ti, kdo pochopili revoluční čin sv. Pavla, který prolomil zeď mezi židovstvím a pohanstvím světem, mohou pochopit prospěšnost dialogu s dnešním sekulárním světem.

Jako ústřední bod knihy slouží Lukášovo evangelium o Zacheovi. Zacheus představuje archetyp lidi, kteří se z různých důvodů nezapojí mezi věřící, ale touží poznávat Tajemství „po svém“. Jako Zacheus mají tendenci tvořit si své vlastní závěry z nabytých zkušeností. Jestliže se někdo snaží přitáhnout blíže k středu, buď odpadnou daleko nebo dají „kazatelů“ najevo, někdy velmi tvrdě, že si přejí zůstat „na okraji“. Autor připouští, že tyto lidi na to místo prostě patří. V tomto pojetí nabízí jako symbol samotné Cirkve basiliku sv. Petra v Římě s namířeným obloukem kolonádou, připomínající otevřenou náruč. Turisté procházející náměstím jsou takto implicitně ve svatyni ač neplněně oblečení a nezachovávali pietní ticho.

Kniha nabízí řadu inspirujících analogií, které mohou čtenáře překvapit. Co mají společného největší ateista Nietzsche a „Malá Květinka“, sv. Therezie z Lisieux? Kdo by přidal k Panně Marii jako symbolu Cirkve, Don Quichotovu Dulcineu?

K otázce spolupráce mezi křesťanstvím a sekulárním životem autor Tomáš Halík nabízí opět světskou meditaci o Marnotratném synu. Zde starší syn symbolizuje pořádek, zákon a mladší syn volnost, svobodu. Tato interpretace vybízí staršího syna k odpuštění a mladšího syna k větší účte k etickým pravidlům, jak se to projevuje skrze Otce.

Zacheově našich časů jsou známi svým odstupem od Cirkve, „organizovaného náboženství“. Bohužel, podle Halíka se tímto vystavují určitému nebezpečí: vira odložená od konkrétního historického společenství může snadno sklouznout do osobních pian, fantazií. Ačkoliv Cirkve ma ve svých dějinách i temné stránky a je náchylna ke kompromisům, piece je zrovna tak autentická jako jsou naše rodiny, předkové, a těch se zhlíží jen lidé duševně labilní.

V průběhu čtení se čtenářova vira občas i zachvěje, ale jak mnozí již znají z jiných Halíkových knih, „co je bez chvění, není pevné“. Vira a Pochybnost jsou piece dvě sestry, které běží společně závod k Tajemství, ale v cíli jenom Vira dosáhne Palmu vítězství. Čtenář pravděpodobně bude souhlasit s autorovým závěrem, že nejdůležitější úkol v našem světě dnes spočívá v udržení bezpečné vzdálenosti mezi dvěma extrémy náboženského fundamentalismu a fanatického sekularismu.

Ing. KAREL KRÍŽ, Bouděj, CO

Prof. PhDr. TOMÁŠ HALÍK, Th.D. je mimo jiné profesorem sociologie na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, rektorem univerzitního kostela Nejsvětějšího Salvátora a prezidentem České křesťanské akademie. Ve své vědecké, pedagogické práci se zaměřuje zejména na filozofii a sociologii náboženství, vztah náboženství, kultury a politiky a otázky evropské kulturní identity.

Realitní poradna

JUDr. JAROSLAV HORKÝ
c/o HORREN, spol. s r.o.
Pobřežní 58/6
186 00 Praha, Czech Republic
tel. +420 221 719 041
e-mail: info@horren.cz • <http://www.horren.cz>

Tyto řádky jsou generalizovaně odpovědi na jednoduché realitní otázky čtenářů. Prosim, nepovažujte následující stručné odpovědi za vyčerpávající, zahrnující všechny podrobnosti. Individuální případy vyžadují odbornou reprezentaci. Pokud máte nějaké otázky týkající se vlastnictví nemovitosti, prosím, zašlete je do redakce tohoto listu s označením „Realitní poradna“.

OTÁZKA ČTENÁŘE: Chci prodat byt v osobním vlastnictví v Praze. Je pro mne výhodné nebo nevýhodné pokud bude v Čechách chtít kupující byt koupit na hypotéku?

ODPOVĚď JH: Ano, určitou nevýhodou může být časové hledisko, a to s ohledem na katastrální úřad, kde zápis trvá delší dobu, i když došlo ke značnému zrychlení oproti dřívejším letům. Administrativní vzhledem k dnešní ekonomické situaci také není časově příznivá. Proto prodávající vyhledávají raději klienty, kteří mají peníze hotové. Avšak pokud si vyberete pro prodej Vašeho bytu realitní kancelář, která má uzavřeny smlouvy o spolupráci s bankami a zajistí, aby banka vyplátila peníze již na základě podpisu kupní smlouvy, není to velký problém. © J.H.9/2009

ORREN
reálná maklárka

„S VÍŘOU, ANEBY SE OBLÁŠIL“

Pobřežní 58/6
186 00 Praha 8
Česká republika

■ Komplexní realitní činnost na území České republiky a Slovenska
 republiky včetně poradenství v první oblasti
 ■ Analýza mezipřímé vlastnické nemovitosti a dědiců na území
 České a Slovenské republiky, včetně právního zajištění a právní
 ■ Vyhledávání vlastnické nemovitosti na území ČR a SR ve světě

tel. +420 224 253 105
 +420 221 719 041
 fax. +420 222 514 626

BLONDÝNY MAJÍ POMOCI PORAZIT ODS

ze strany 1

strach z posledních summitů, které se uskutečnily za předsednictví České republiky: bojí se, že je povede euroskeptik Václav Klaus. Představa, že Klaus bude řídit summit věnovaný Lisabonské smlouvě a globálnímu oteplování, už v předstihu doslova děsí evropské lidry.

Paroubkovo neuvážené svržení vlády kritizoval ostře i bývalý šéf ČSSD Miloš Zeman, když konstatoval tvrdě: „Prestiž České republiky touto pitomostí utrpěla.“

Média lustrují nového premiéra

Expert přes čísla, který nemá politické ambice – tak je nejčastěji charakterizován nový premiér letní úřednické vlády Jan Fischer. Narodil se v roce 1951, vystudoval Vysokou školu ekonomickou, je podruhé ženatý, otec tří dětí. Novinář zjistil, že žije v obyčejném panelovém domě v bytě, který koupil od města, je židovského původu a ne slaví křesťanské svátky. Přiznal, že v letech 1980 až 1989 byl členem KSČ a není vyznavačem sportu, raději má posezení v kavárně u kávy nebo četbu knih. List MF Dnes uvedl jeho profil pod výstižným titulkem: Muž, který mluví jen v číslech. To sedí, vyrůstal v rodině matematiků a celý život pracoval s čísly. Ale i když vypadá jako suchý matematik bez charisma úspěšného politika, hovoří anglicky, rusky, německy a francouzsky. Má jasno: poté, co splní svoji přelkenovací politickou úlohu, vrátí se na pozici šefa Českého statistického úřadu.

ČSSD sází na barbíny

Předseda ČSSD Jiří Paroubek získal zjevnou zálibu v blondýnkách typu panenky Barbie. Jednu z nich, překladatelku Petru, si vzal za manželku, když se rozvedl s ženou, která obdobné parametry neměla. Nová manželka pro změnu doporučila na post místopředsedkyně ČSSD další puvabnou blondýnu, 36letou vzdělanou dámu Alenu Borůvkovou. Žena, hovořící čtyřmi světovými jazyky, se zkušenostmi z diplomacie, mohla být ozdobou sociální demokracie. Mohla – kdyby hned poté, co se o ni začala zajímat média, nepřejela demagogický slovník svých šéfů Paroubka a Rathy, a kdyby nelhala. V jednom z rozhovorů totiž bezděky přiznala, že ji na post místopředsedkyně ČSSD doporučila i manželka předsedy strany – poté to popřela. A když redaktor Práva, kde informace vyšla, zveřejnil zvukový záznam potvrzující její lež, Borůvkova popřela autentičnost záznamu – přesně ve stylu „stokrát opakovaná lež se stává pravdou“.

Těch barbínou, na níž Paroubek vsadil, je herečka Kateřina Brožová. Dáma, která je proslulá svým zájmem o milionáře a luxus, má být volbním triumfem sociálních demokratů v severních Čechách, proslulých chudobou, nezaměstnaností a extrémismem. Ve stejném regionu má přitáhnout voliče k ČSSD i hokejista Jiří Šlégr. Severočeská ČSSD se ale bouří, protože celebrity mají dlouholeté sociální demokraty, kteří čekají roky na postup, odsunout na zadní místa kandidátních listin. Cítí to jako velkou krivdu.

Česko se stává baštou extrémismu

Radikálové v Česku se radikalizují. Odporný zhářský útok na romskou rodinu v severomoravském Vítkově, kterou nejvíce odnesla dvoutletá holčička, bojující o život, je vyústěním nezájmu české politické reprezentace o potírání extrémistických jevů. Není týdne, aby neonacisté provokativně nepochodovali v některém z měst, radnice totiž díky mízerným zákonům nejsou schopny tato shromáždění zakázat. A tak ze státní kasy proudí miliony korun na policejní kordony těžkooděnců, které každou takovou akci monitorují.

Český stát nebyl schopný zakázat Dělnickou stranu, která využívá špatné ekonomické situace v zemi a rostoucí nezaměstnanost k šíření nacionalistických nálad – i když se na tuto politickou stranu nabalují agresivní vyhoštěné lebky extrémních neonacistů. Politici mají plná ústa slov, ale konkrétní činy v boji s radikály veřejnost nevidí. A to citlivě vnímají i extrémisté z Německa a dalších států, kteří se objevují v Česku na extrémistických akcích, zaměřených především proti židům a Romům, stále častěji. Česko se stává pro extrémisty zemí zaslíbenou.

Nikoho proto už ani nepřekvapuje, že do Prahy zaimil i bývalý vůdce amerického rasistického Ku-Klux-Klanu Da-

vid Duke, který měl dokonce přednášet studentům na Univerzitě Karlově. To už ale bylo příliš: vedení univerzity přednášky zakázalo, Duke byl zatčen a vyhoštěn. Prý se ale hodlá vrátit a bránit soudní cestou. Pravicoví extrémisté jsou na koni. A mají šanci se prosadit i do politiky.

Čeští Romové na růst extrémismu reaguji hromadnou migrací do Kanady: za první tři měsíce letošního roku už požádalo o azyl v Kanadě 861 Čechů, převážně Romů. Pokračující exodus by mohl znamenat obnovení vizové povinnosti pro Čechy.

Vzostup a pád Radičovej

ze strany 1

pre veřejné obstarávání, že vybraný uchádzač nesplnil všechny předepsané požadavky a mal byť to súťaž vyhlášená, sa začala pod ministrom výstavby Marianom Janušekom konečne kývať stolička. Keď sa sporný tender rozhodla preskúmať aj Európska komisia, premiér vyzval ministra, aby podal demisiu. Ten výzvu akceptoval a odstúpil, tender však zostal v platnosti.

Na Janušekovo miesto nastúpil ďalší nominant SNS Igor Štefanov, ktorý vraj celý tender dával dokopy. Premiér zase zaujal vyčkávaciu pozíciu. Až keď začalo hroziť, že Európska únia kvôli tendru zastaví Slovensku prísun peňazí zo štrukturálnych fondov, Fico začal byť principiálny a ministrom Štefanovovi dal na výber: buď on zruší tender, alebo Fico „zruší“ jeho. Štefanov si vybral prvú možnosť. „Keď budem vidieť, že niekto porušuje zákon, tak pojdem aj do koalície krízy“, vyhlásil Fico. Ibaže, on vidí porušovanie zákona až vtedy, keď ho na to upozorní Európska únia.

Chrbet ukazuje chrbát

Do podobnej situácie ako Janušek-Štefanov sa dostal aj ďalší minister za SNS Ján Chrbet, šéf rezortu životného prostredia. Ten podpísal s údajne americkou firmou Interblue Group zmluvu na sprostredkovanie predaja desať miliónov ton emisii CO₂ za 60 miliónov eur. Vzápätí sa objavili hlasy, že táto cena bola výrazne podhodnotená. Tlač vypátrala, že firma Interblue Group vznikla len pred niekoľkými mesiacmi a že jej internetová stránka dokonca vyrobil 21ročný študent zo Slovenska Michal Šušolák. Minister Chrbet odmietol tlač odpovedať na otázky týkajúce sa zmluvy, ako aj firmy, s ktorou ju uzavrel, a doslova všetkým ukázal chrbát. Vraj si to zmluvný partner neželá. Na základe mediálneho a politického tlaku nakoniec premiér Fico vyzval ministra, aby zmluvu zverejnil. „Buď si stojí za tou zmluvou a bude niešť za ňu zodpovednosť, alebo si za ňu nestojí,“ skonštatoval premiér s tým, že ak zmluva nebola uzavretá v súlade so zákonom, nemá problém Chrbeta odvolať. (Stačí, ak priláči EÚ.)

Rozhodca, baník či poslanec?

Bývalý futbalový rozhodca, teraz poslanec NR SR (nezávislý) Ľuboš Michel sa naposledy v parlamente ukázal 6. februára. Neúčasti ospravedlňoval chorobou. „Chorý“ bol aj v septembri, októbri a v novembri, potom opäť v marci a aj teraz, v apríli. Ako napísal denník Pravda, Michel je príliš chorý na prácu v parlamente, ale v Šachtare Doneck v rámci propagácie ukrajinského futbalového klubu Dynamo Kyjev, pre ktorý pracuje ako šéf medzinárodného oddelenia, sľahal aj do Škočinskej uhoľnej bane. Vlani už Michel prišiel pre neospravedlnenú absenciu o dva mesačné platy. Tento rok by možno mal začať platiť nie štát jemu, ale on štátu. Svojou neúčastou v parlamente totiž upiera občanom právo na presadzovanie ich záujmov. Mandátu sa však vzdal nemieni. Možno aj preto, že kým je v parlamente, chráni ho poslancova imunita a podľa Pravdy sa polícia začala zaujímať o Michelove daňové priznania z čias, keď robil medzinárodného rozhodcu. Michel podozrenie z krátenia dane z príjmov poprel, vlani na jeseň sa však rozhodcovskej kariery vzdal.

Niečo je zhnité v tomto štáte – aj konanie poslanca, ktorý viac chýba, ako pracuje, aj systém, ktorý to dovoľuje.

Dobrá bodka za správami

Slovensko má podľa premiéra Roberta Fica veľmi dobré šance, aby z hospodárskej krízy vyšlo bez vážnejšej ujmy.

„Slovensko má obrovskú šancu uspieť lepšie ako ktokoľvek iný. Teraz záleží len od nás, či sme schopní udržať verejné financie v dobrom solidnom stave, či sme schopní reprezentovať Slovenskú republiku ako krajinu, ktorá je stabilná,“ povedal podľa denníka SME na konferencii o zahraničnej politike v Bratislave. „Prosim, verme si trochu. Nedovoľme šíriť tie katastrofické obrazy, ktoré sa na nás valia každý deň z novin, z médií o tom, že je koniec sveta. Nie je koniec sveta. Slovensko má veľkú perspektivu a verím, že v krátkom čase bude opäť parť medzi krajinami, ktoré budú mať rozhodujúci vplyv na budúcu budúcu hospodársku rastu. Ja som optimista,“ vyhlásil premiér pred politikmi a zahraničnými diplomatmi. Neprimerané zadlžovanie premiér odmietol. „Žiadna maďarská cesta nám nehrozi,“ ubezpečil.

Tak to je naozaj výborná správa. Ekonomovia sice tvrdia, že Fico sa rozumie do hospodárstva ako hus do piva, ale keď to povedal... kto by mu neveril! Veď mu verí tretina občanov Slovenska!!!

Z DOPISŮ NAŠICH ČTENÁŘŮ

VELKÉ JUBILEUM

Známa washingtonská krajanka Barbara Podoski, U. S. Army veteránka z 2. světové války, oslavila v úterý 21. dubna tohoto roku své 95. narozeniny.

Velvyslanec České republiky Petr Kolář předat oslavenkyni na Českém velvyslanectví pamětní plaketu od prezidenta ČR Václava Klause za uznání co všechno pro českou věc udělala. Plaketu doprovázel dopis, který byl plný díky a uznání za její dlouholetou práci v cizině i v řadách Americké armády během 2. světové války.

Rovněž vojenský přidělenec, brigádní generál Emil Pupis, předal oslavenkyni pamětní plaketu, dar od České armády. Přítomni byli podplukovníci Jiří Svatoš, Vít Červonský a Radim Koňhul. Ti jí předali kytič v národních barvách.

Rovněž pěkná básně od paní Zdeny Zelenkové z Tábora, která poznala Barboru Podoskou při své návštěvě u dcery Nory Jurkovičové, která je counselor na Českém velvyslanectví, byla pěkným přínosem a uznáním, právě tak jako velká pamětní zdravice od Lubomíra Hromádky s přáním od všech přítomných: „Ať Barbáře Podoskové zdraví ještě dlouho slouží, ať s ním není nikdy v louži.“ Zdravici s přáním podepsali všichni přítomní a nebylo jich málo, což svědčí, že ji mají lidé rádi.

Na závěr Barbara Podoski poděkovala všem, že přišli, aby ji pomohli oslavit pětadevadesátku, kterou přeskočila v plném zdraví a síle. Za svou „longevity“ a za to, že se ve světě nezastrašila, vděčí svému vzhovávání v Československu. Na její povel „šavle vzhůru“ jsme jí připili na zdraví.

131, Washington, DC

ZAUJALO NÁS, ZAUJME I VÁS

Mandelinka bramborová – americký brook:

<http://www.youtube.com/watch?v=2jipXKS0G4&feature=related>Dary na tiskový fond Amerických listů
od 22. dubna do 5. května 2009

K. Havle, Newburgh, NY	\$ 5	J. Ondrs, Hurray Hill, NJ	\$ 5
R. Vlaha, No. Bend, WA	5	Z. Suda, Pittsburgh, PA	5
Z. Vilek, Charlotte, NC	20	K. Osusky, Kenmore, WA	10
B. Andist, E. Setauket, NY	10	P. Cermak, Seattle, WA	55
M. Pejcha, Portola Valley, CA	15	J. Koudelka, Columbia, SC	15
G. Kobylka, Rosewell, GA	5	M. Kollar, Rochester, MI	15
V. Mich, East Boston, MA	20	F. Dlsak, Menlo Park, CA	15
P. Sevcik, Boca Raton, FL	10	A. Kanka, Manhwah, NJ	20
J. Hajda, Portland, OR	10		

Děkujeme všem dárčům a také i těm, kteří věnovali 10% slevu, kterou si mohli jako senior občanské odedít. Díky vám jsou Americké listy to, co jsou. REDAKCE

OBJEDNACÍ KUPÓN

ANO, chci si předplatit/obnovit předplatné Amerických Listů. Příkladám ☐ personal check nebo ☐ money order, vystavený na Typrints Company v hodnotě ☐ \$45 (USA), ☐ \$55 (Kanada), ☐ \$60 (zámoří) jako předplatné na jeden rok. Předplatitel starší 65 let si mohou odedít 10%. Vyplněný kupón a předplatné pošlete na Typrints Co., 26 Gruber Drive, Glen Cove, NY 11542. PROSIMĚ, PIŠTE ČITELNĚ!

Jméno (Mr. Mrs. Ms.) _____

Adresa _____

Stát a zip code _____

Telefon (_____) _____

Dar mimo předplatné _____ Podpis _____

Prosíme o jméno a adresu možného odběratele, kterému bez závazku pošleme zdarma ukázkové číslo _____

Juraj George Braun, M.D.

Board Certified

CHOROBY UŠNÉ, NOSNÉ A KRČNÉ

Otolaryngologické operácie, operácie hlavy a krku, tváre a rekonštrukčné operácie.

Operácie sú možné v ordinácii alebo v nemocnici.

Hovoríme slovensky, česky a ďalšími európskymi jazykmi.

121 E 60th Street 158 Noble Street
New York, NY 10022 Brooklyn, NY 11222
(blízko Bloomingdale's) Utorok a piatok 2-7, sobota 9-1
(212) 754-0884 (718) 349-9599

Prijímame vietky hlavne poistenia.

simply

...hypotéky jednoduše

Koupit nemovitost v České republice je jednoduché a výhodné.

Hypoték je celá řada.

Se Simply snadno vyberete tu pravou.

Pro podrobné informace kontaktujte

Oilly Kaluz

hypoteční makléř - mortgage broker

Toll free: + 1 866 643 3404

Office: + 1 775 588 5570

Cell: + 1 949 300 7310

E-mail: okaluz@simply.cz

Simply, P.O. Box 1992

Zephyr Cove, NV 89448, USA

Po uši v Kocourkově

MILENA ŠTRÁFELDOVÁ

Po třech letech Prahu opět navštívil spisovatel, publicista a bývalý český diplomat Jan Drábek. Do exilu odešel těsně po únoru 1948 a dnes už desítky let žije v kanadském Vancouveru.

■ *Budu trochu parafrázovat tituly Vašich knih – my tedy v posledních dvou letech jsme opravdu až po uši ve výročních, osmičkových a devítkových. A jedním z bodů Vaší současné návštěvy Prahy je také přednáška o únoru 48. Co se po šedesáti letech ještě dá říct o únoru nového?*

Já myslím, že mám dost nových věcí. Já jsem si uvědomil, že jsem se s mnoha účastníky února 1948 znal. S některými ještě než jsem odešel z Československa v roce 1948, a s většinou pak v New Yorku nebo ve Washingtonu. Tam jsem se setkával dost pravidelně s lidmi, jako byli Petr Zenkl, Ferdinand Peroutka, Ladislav Feierabend, Václava Majera jsem občas viděl. A než jsem odjel z Československa, tak tátův snad nejlepší kamarád byl Prokop Dršina. Takže jsem si řekl, že to všechno dám dohromady. A snad vyslovím některé názory, se kterými nebudou souhlasit někteří zdejší historikové. Já myslím, že zvláště ti mladší si neuvědomují tu komplikovanou situaci mezi rokem 1945 a 1948. Za tímto my jsme v emigraci měli schůze, kde se debatovalo o tom, kdo to zavinil, tedy ti historici čerpají jenom z dokumentů. Což je správné, to jsou fakta, ale kolem těch faktů jsou citové věci, osobní, které v tom taky hrály velkou roli.

■ *A ty samozřejmě mizí s pamětníky.*

A to mizí s pamětníky a já jsem si uvědomil, přestože jsem v té době byl mladý kluk, teenager, že na některé věci si pamatuji a že by bylo dobré je nějakým způsobem dát na veřejnost.

■ *Ta osmičková a devítková výročí jsou samozřejmě velkou příležitostí k tomu zamyslet se, kam míří Česko. Jaký je vůbec smysl naší novodobé historie. Vy máte tu výhodu, že se na nás můžete dívat s odstupem, z Vancouveru, a také už v zahraničí žijete pěkných pár desítek let. Jaký je tedy váš názor? Kam teď míříme?*

To je trochu trapná situace. My opravdu v exilu tu situaci sledujeme. Já si každý den ráno na internetu najdu noviny a zprávy odtud a člověk neví, co si o tom má myslet. Někdy to opravdu zní jako banánová republika. Během šestiměsíčního vedení Evropské unie nechal padnout vládu, to je doopravdy Kocourkov. Celkově, když se na to člověk dívá z ciziny, je to v nejlepším případě k smíchu.

■ *Vy jste se v 90. letech angažoval v české zahraniční politice. Pak jste se znovu vrátil do Kanady. Uvažoval jste někdy o tom, že byste do Česka předsídlil natrvalo? Nebo to už je někde za hranici Vaší představitivosti? A proč?*

My jsme se s manželkou, která je rozená Kanadanka, vrátili v roce 1990, ale věděli jsme, že je to jenom na čas. Že ta první léta tedy bude

JAN DRÁBEK

potřeba nějakým způsobem pomáhat, a myslím, že jsme našli způsob, kterým se to dalo dělat, a sice že jsme využívali angličtinu. Věděli jsme ale, že je to jenom dočasné řešení. Nakonec přišla diplomacie a přešli jsme na diplomatickou službu. A pak to bylo dost rychle přerušeno. Vždycky jsme ale věděli, že se do Vancouveru budeme vracet. Já jsem nadšenec pro to město. Ale sem se rádi vracíme a já koukám na to, jak v některých věcech je tedy nesporně pohyb dopředu. Lidé jsou podle mého názoru příjemnější, i než třeba před třemi lety.

■ *My teď můžeme právě udělat takovou vhodnou vsuvku a tento Vancouveru Vy pro Xantypu píšete sérii článků, jak se Vancouver chystá na zimní olympiádu. Jak se tedy chystá a jaký je?*

Chtěl bych vysvětlit, že toho o sportu moc nevím. Vždycky jsem se sportu stranil, protože mne, to unavovalo. Já jsem líný člověk a nerad během nebo se nějak tělesně angažuji. Moje články jsou zaměřené na to, jak ty přípravy působí na obyvatel Vancouveru. A to je děsně zajímavé! Najednou se nám tam třeba rozjíždí rychlá doprava. Celou dobu se o tom jenom debatovalo, najednou přišly olympijské hry, a třeba hned vedle nás stává podzemní dráha, která bude dokončena v září. Na velmi nebezpečné silnici, která vede tak půl druhé hodiny z Vancouveru, kde budou hlavní lyžařské závody, se horečně pracuje. To je silnice, která opravdu vede krkolomnými místy, občas se tam sesuje nějaká skála. To zlepšení tam ale bude. Horší je, jak se zdá, že co se týče aut, tam budou velké problémy.

■ *Vy jste se celá léta věnoval literatuře. Napsal jste dlouhou řadu knih, český i anglicky. A také vedete sdružení kanadských spisovatelů. Co to vlastně obnáší?*

No, abych vás trochu opravil: Já jsem členem Writers Union of Canada, což jsou kanadští spisovatelé. Já jsem byl předsedou spisovatelů Britské Kolumbie. To jsou lidi, kteří

píší. Zdejší spisovatelé jsou obyčejné lidi, kteří píšou knihy, ale v Britské Kolumbii to jsou lidi, kteří píšou články, publicisté, vlastně jakýkoliv žánr. Je jich ale sedm set jenom v Britské Kolumbii! Vedl jsem je do minulého roku, teď už jsem v každém slova smyslu na penzi. To byla tenkrát dost fuška věst, davat dohromady lidi, kteří buď žijí někde ve středu Britské Kolumbie, ve Vancouveru, anebo až někde na severu, v nějaké divočině na hranicích Yukonu. Takže jejich spisovatelské záměry a cíle jsou občas dost různé. Ale nějak jsem to zvládnul. To už bylo potřeby, co jsem byl předsedou V 80. letech jsem byl dvakrát zvolen.

■ *A samozřejmě se taky musím zeptat na Čechy ve Vancouveru. V loňském roce zde bylo oceněno Divadlo Za rohem. Co tedy Češi ve Vancouveru?*

To naše sdružení, které tam máme, je celokanadské sdružení. A v té vancouverské pobočce stárneme a myslím si, že už jsme dost zadýcháni a že by se snad mohlo obnovit to vedení. Což se za poslední rok kupodivu stalo. Tam jsou maminky, které dbají na to, aby se děti dorozuměly česky a aby měly jakousi českou základnu. Myslím, že se k tomu připojují i Slováci. Teď, zrovna když jsme odjížděli, měli velkonoční jarmark. Na to jsme my už nestačili. Takže se tam začíná obnovovat česká komunita.

ČESKÝ ROZHLAS

Papež přijede do Česka asi ve dnech 26. až 28. září

Papež Benedikt XVI. navštíví Českou republiku zřejmě ve dnech 26. až 28. září. V pastýřském listě, který se čelí při bohoslužbách, to věřícím oznámili čeští a moravští biskupové. Vatikán ale konkrétní datum ještě nepotvrdil.

O papežovu návštěvu okolo 28. září usilovali biskupové už několikrát, země si připomíná památku českého patrona a světce sv. Václava. Jak uvedl minulý týden český velvyslanec ve Vatikánu Pavel Vošalík, termín – konec září, který se objevuje v médiích, je „jeden z možných“ a Vatikán ho nikdy neoznačil za definitivní.

oprávněný distributor českých filmů a TV seriálů nabízí celou řadu nových filmů a programů, tentokrát zejména:

3 + 1 S MIROSLAVEM DONUTILEM VI.
Tři mikrokomedie na téma Státi-Leasing. Jako kočka a pes, Seni doma IV.

3 + 1 S MIROSLAVEM DONUTILEM VII.
Tři komediální povídky na téma Hory-Čelebrla, Zakazka, Nemotora

3 + 1 S MIROSLAVEM DONUTILEM VIII.
Komediální triptych na téma Sazky-Armando, Šerif, Kapitán

3 + 1 S MIROSLAVEM DONUTILEM IX.
Cyklus mikrokomedii na téma Vináři-Indiánské vino, Pozdní sběr. Poslední deťi

3 + 1 S MIROSLAVEM DONUTILEM X.
Komediální triptych na téma Sběratelé-Hanec, Kostel, Paměti

Vyžádejte si bližší informace

Podpořte legální obchod!

VIDEO EL CANADA, LTD
563 William St. London ONT, Canada N6B 3E8
Tel: (519) 431-9939, fax: (519) 434-8182
E-mail: video.el@videocanada.com
www.videocanada.com

Z českého tisku

Padla vláda ...

EVA ŠTRÍŽOVSKÁ

Minulý týden přehlasovali rudi a oranžoví modré. Tedy ČSSD, která se pokoušela v tomto volebním období vyjádřit nedůvěru vládě ODS již čtyřikrát, se opět spojila s komunisty, ale k přehlasování ODS ji nepomohli i dva její členové a dvě rebelky ze Strany zelených. Vedla je k tomu s největší pravděpodobností pomstychtivost, neboť měli ve své straně problémy.

Předsedu ČSSD, který má svým vyjadřováním velmi blízko ke zločinci Klementu Gottwaldovi, vedla k tomuto činu, jako i k mnoha jiným, nezkroutitelná touha po moci. A možná, že by psycholog či psychiatr přidal hodnocení: komplex méněcennosti (Malý kulatý mužik vedle urostlého politického soka premiéra Mirka Topolánka, který v poslední době vyrostl zjevně i politicky.) Jako předsedající Evropské unii si premiér vedl velmi dobře a úspěšně.

K pádu vlády ovšem přispěl i jiný Topolánkův sok, prezident České republiky Václav Klaus. Ten přišel pozdravit sjezd socialistů, což byla pro ně zjevná podpora. Psycholog by zde jistě řekl něco o nekrotickém narcisismu. Před nedávnem ostentativně opustil stranu ODS, kterou zakládal a podpořil založení jiné. A to při zvolení sliboval, že bude prezidentem nadstranickým, prezidentem všech.

Pravda je, že vlády pravicové se v Česku také notně podepsaly na současném stavu destrukce, bující korupce, absence jakéhokoli morálky a nedůvěry až zoufalství lidu obecného, když „hlásaly vodu a víno pily“. Když – ovšem stejně jako vláda levicová – nechaly bez trestu zloděje milionů a miliard, když neudělaly potřebné slíbené reformy zdravotnictví (až na poslední výjimky, např. třicetikoruny za léky, která naopak naštvávala většinu jednodušších občanů), důchodců a pod., o justici ani nemluvě. Také poslední vláda snížila daně, o čemž je ticho po pěšině...

A nejhorším podrazem na voliče byla opoziční smlouva.

A Václav Klaus? Za jeho ministrování na Ministerstvu financí krachovaly banky a on hezky do světa volal, že trzní hospodářství všechno vyřeší. Pamatuji si, jak tvrdil, že noviny jsou něco jako rohlik, buď si je

Vojenský festival v Norfolku ocenil českou armádu

V americkém Norfolku proběhl festival Azalea, který tradičně oslavuje přítomnost vojáků zemi NATO. Jde o největší událost svého druhu v USA a letos se pozornost jeho pořadatelů soustředila na Českou republiku. Česko se v této roli v Norfolku představilo jako první stát bývalého východního bloku.

Královnu festivalu byla zvolena kapitánka Magdaléna Dvořáková. Absolventka vyškovské vojenské akademie pracovala jako tisková mluvčí na letecké základně v Čáslavi, zúčastnila se vojenské mise v Kosovu a nyní působí v prezidentské vojenské kanceláři.

V Norfolku během týdne vystoupila ústřední hudba ACR, vojenský folklórní soubor Ondráš a balet pražského Národního divadla. Programi nabídli módní přehlídku, královinný bal, největší přehlídku vojenských hudeb v USA, rodinné odpoledne s českými kulinářskými specialitami či průvod městem, při němž se představilo všech 28 členských států aliance NATO.

člověk koupí nebo ne. Ano, lidé po nejvíce kupují přiblíží bulvár, protože jsou otupělí z toho, co se kolem nich děje. Než aby řešili problémy společnosti, které prostě řešit nemohou, protože tato společnost není občanská (taková by přece omezovala moc mocných a to oni nedvůli, protože oni nedovolí nic, co se jim nelíbí) tak si radši přečtou jak se hvězdička pop music zase rozvádí.

Morálka? To je nějaká třesinka na dortu, říká Václav Klaus tehdy kdysi. Náhodou si třesinky dali do znaku komunisté. A Václav Klaus je jako čerstvě zvolený prezident pozval do Lánu. Všichni slušní lidé byli tehdy zděšení, když viděli televizní přenos s estébákem Filipem, jak se naklání z balkonu, kde kdysi postával TGM. Ale Klaus při zvolení komunisté už nepodpořil, i když on se od toho distancoval, tak se asi musel odvědit.

Nedávno vystoupil Klaus jako rebel v Evropské unii. I když nemám názor na globální oteplování zaviněné lidmi, které on popírá, z jeho popírání užitečnosti Lisabonské smlouvy jsem rozpačitá. Proč se o tom více nediskutuje? Nabízel se podezření, že ten, kdo nechce nad sebou další vyšší orgán, má obavy o svoji osobní, nikoli o státní a národní svobodu. A když je někdo narcisista, tedy nejmenší, a chtěl by být prezidentem zeměkoule, samozřejmě musí nenávidět ty, kteří by mu to třeba zhaňli.

A ještě maličké ty. Smlouvna schválila zákon (a Klaus ho podepsal), aby novináři nesměli citovat z policejních odposlechů. A pár dní nato se Smlouvna usnesla, že novináři nesmějí chodit po Smlouvě. Vyhradili jim místo kdesi dole, kam za nimi ten, kdo jim bude chut něco sdělit, prostě nesjede.

Takže závěrem: Hladiaci psi demokracie jsou na fetěze, ve Smlouvě zvítězila destrukce a komunisté se radují. Také se raduje Rusko. Nevěním sice takovým silným konspiračním teoriím, že je Klaus ruským agentem, ale rozhodně jim oni i mnozí další ve vládě a v parlamentu vycházejí hojně vstříc. Dokonce, když se jedná o prodej našeho nejdůležitějšího leviště Ruzyně, jedním ze zájemců je nechalé známý ruský Aeroflot. Je nad slunce jasné, že Rusko je nebezpečným imperiálním státem a jeho snahou je ovládat všechno, co se ovládat nechá.

Že naši volení zástupci, kteří byli původně třeba sympatickými lidmi, jakmile se dostanou k moci, změni se v chytráky, kteří chtějí využít příležitosti nahlubati si, když mohou, že lžou a krádou (jak se asi TGM v hrozbě obrací!), to sice odsuzuji a jimi hluboce pohrdám. Ale horší je, že svou naprostou nezodpovědností svrhnu vládu jen pro svou ješitnost ve chvíli, kdy se jí zrovna dost daří a kdy předseda Evropské unie a kdy tak nahrávají Rusku... To už není jen hloupost chlapečků, kteří se lopatkami a kyblíčky mlátí po hlavíčkách na pískovišti, to už není naivita, ale zlý úmysl, to je přímo zločin.

ČESKÝ DIALOG

Novinka, která pomůže policii

Radar, který dokáže rozpoznat živého člověka i přes zeď, představil novinářům pardubický výrobce radiolokačních systémů Retia. Novinka má pomoci záchranářům při pátrání po zavalených osobách, nebo policii v boji s teroristy. Zařízení rozpozná člověka podle dechu, reaguje na sebemenší pohyb člověka.

BOHEMIAN HALL & BEER GARDEN

is excited to announce that we are now accepting resumes for all positions for the Summer Season 2009. Full time and part time positions available for host/hostess, servers, bussers and kitchen help. Experience preferred in hospitality industry.

Apply in person only at 29-19 24th Avenue, Astoria, NY between 2:00 pm - 5:00 pm, Tuesday-Thursday

The Bohemian Hall & Beer Garden is a wonderful opportunity to make money, meet great people, join the best team and have fun while you are working!

JAK TO TENKRÁT BYLO

Riskoval život, tajně zapisoval jména obětí nacistů

Pohled na bedny, pod nimiž se roztékala krev, šestnáctiletému Františku Suchému pokaždé napověděl, co bude ten večer s tatínkem dělat. Psal se rok 1942. Jeho otec, ředitel strašnického krematoria, dohlížel na spalování těl statých a zastřelených odbojářů. A František přepisoval v tajnosti jména popravených z německých dokumentů, které poté nacisté likvidovali.

Popel popravených měl podle nařízení zmizet v kompostu. Ředitel František Suchý starší ho přesto ukládal na odlehlejší místo hřbitova, aby ho mohl někdy později pietně uložit. Jak za ukládání popela, tak i za přepisování tisíců jmen, která měla navždy zmizet, byl jediný trest – poprava. „Dělali jsme jen to, co by udělal každý potvůř Čech,“ říká někdejší student František Suchý (82).

Teprve nyní vychází po letitém badání historiků v plné míře najevo, že to bylo právě pražské krematorium ve Strašnicích, v jehož pecích byly tajně spaleny ostatky elity českého národa. Kupříkladu spisovatele Vladislava Vančury, generála Josefa Mašína či biskupa Gorazda.

„O významných vědcích, lékařích a prostých lidech, kteří se postavili nacistům, ani nemluvě,“ vysvětluje historik Pavel Paleček. Právě on shromáždil fakta o lidech, kteří byli po atentátu na třetího muže nacistické říše Reinharda Heydricha popraveni a ve Strašnicích zpopelněni. Bez záznaku Františka Suchého by ale nezmohl nic.

Až nyní Suchý mladší poprvé veřejně hovoří o tom, co vše se v krematoriu dělo. „V té peci zmizelo dva a půl tisíce lidí, aniž o tom jejich nejbližší věděli,“ řekl Paleček. „Před časem se mi tak ozvala sestra bratru Mašínových Zdena. Neměla potuchy, že právě ve Strašnicích skončil její otec Josef,“ vysvětlil historik.

Po pohřbu studenta Jana Opletala, který přerostl v největší protinacistickou demonstraci v Evropě,

pě. se hitlerovci obávali, aby si Češi z místa, kde je rozptýlen popel popravených odpůrců režimu, nevytvořili symbol odporu. Proto měl také ředitel krematoria nařízeno, aby ostatky popravených promíchával s kompostem.

Více jak čtyřiašedesát let se František Suchý držel stranou veřejnosti. Dvanáctletý pobyt v komunistickém žaláři byl po něj dobrým důvodem, aby nemluvil o zvrstevném nacismu a poté komunismu. Jichž byl jako syn ředitele strašnického krematoria v Praze svědkem.

Strašnické krematorium – vyhrabávání popela z pece.

Ve Strašnicích totiž nacisté zavědli podobný systém likvidace ostatků zavražděných lidí, jaký v mnohem obluďnějším měřítku uplatnili i ve vyhlazovacím táboře Osvětim. Jejich „technologii“ bez rozpaků přejala i komunistická tajná policie. Jinak řečeno: potajmu spalili co nejvíce obětí a jejich popel použili jako kompost, čímž dokonce posyp silnice.

„Ze jsme s tatínkem při přepisování jmen statých odbojářů riskovali? Pak bychom dnes nevěděli, kdo byl ve Strašnicích spálen a že je jeho popel uložen na tomto hřbitově. Dnes už tomu nemusí někdo věřit, ale pro nás to bylo důležitější než naše životy,“ vysvětluje Suchý.

Nad důsledností nacistů zlikvidovat ostatky odpůrců až mrazí. „Pár dnů předtím, než z Prahy utekli před Rudou armádou, přijel esesák s velkou nádobou formalinu. Rozkázal, aby zřícenci otevřeli pece a pak už jen bral za vlasy jednu sítou lidskou hlavu za

druhou a házel je do pece jako kopací míče,“ říká s pohnutím František Suchý.

Po nacistech vozila těla i StB

V tomto případě se mu už nepodařilo zaznamenat jména obětí. A lze jen spekulovat, o koho šlo. Dohady, že to byly hlavy parašutistů, kteří zlikvidovali Heydricha, se podle badatele Jaroslava Čvančary nikdy nepotvrdily.

„Je to nepravděpodobné. Pančrka sekýrárna pracovala do posledních dnů nacistické okupace. Odtud asi esesák přivezl síté hlavy,“ mini Čvančara, který – stejně jako Eduard Stehlik z Vojenského historického ústavu – MF DNES potvrdil, že to, co rodina Suchých pro poválečnou identifikaci zavražděných odbojářů i významných českých osobností udělala, nemá obdoby.

Jen díky Suchým mají dnes historici důkazy, že do Strašnic byly ke konci války přiváženy lidské ostatky z různých míst říše, které neměly být nikdy identifikovány. „Vím i to, v který den byli zavražděni,“ říká historik Pavel Paleček, jenž o dosud neznámých zvrstevném nacismu ve strašnickém krematoriu připravuje filmový dokument.

Po roce 1948 se k hrůze rodiny Suchých začaly do Strašnic opět vozit bedny s popravenými lidmi a jejich popel se znovu nesměl dostat k pozůstalým. To je i případ Milady Horákové. V tu dobu se už o ředitele Suchého i jeho syna zajímala StB. Nakonec je zatkla kvůli protistátním letákům a kontaktům se Západem. „Bud, ty hajzle, podepišes spolupráci, anebo tě pověsíme,“ hulákal na studenta Suchého vyšetřovatel.

„Zlobil by se někdo na pětadvacetiletého kluka, který chtěl žít, že to podepsal?“ ptá se Suchý. Odpovědi udivil i otrlého vyšetřovatele: „Tak mě pověste.“ Vyšetřovatelé mu nakonec řekli, že nebudou věšet studenty ve stejnou dobu, kdy to čeká generálního tajemníka KSČ Rudolfa Slánského.

Rodina Suchých skončila ve vězení a ostatky Slánského ve strašnickém krematoriu. Popel StB rozspala na zledovatělé silnici za Prahou.

JAN GAZDÍK, MF DNES, 9. ledna 2009

„Vládci Sibíře“ zažili slávu i tvrdou denní realitu

ZDENĚK VALÍŠ

Před devadesáti lety, 15. ledna 1919, byl zahájen transport československých legií z Ruska. Jejich sibiřská anabáze po bolševické revoluci uchvátla celý svět. O bojích legií s bolševiky referovaly na titulních stránkách všechny přední světové deníky. Až do jara příštího roku odvezlo 42 lodních transportů z přístavu Vladivostok více než 70 tisíc osob.

Začátkem března 1918 uzavřeli ruští bolševici separátní mír s Německem. Mělo to zároveň umožnit propuštění německých válečných zajatců. S nimi Německo počítalo, že posílí jednotky na západní frontě. Stalo se ale něco jiného. Posílení Německa zabránili československé legie v Rusku, které do uzavření separátního míru bojovaly proti Německu a Rakousku-Uhersku. Legie byly tehdy jedinou velkou organizovanou a disciplinovanou silou v revoluci a občanskou válkou zmítaném Rusku. Jejich návrat do dosud bojující Evropy byl tehdy možný ale jen východní Sibiří a pak obepnutím poloviny země koulou. Cestu na východ si ale legionáři museli vybojovat.

Nakonec obsadili a rok a půl drželi ve svých rukou jedinou spojitost mezi tichomořským přístavem Vladivostok a Evropou – Transsibiřskou magistrálou. Československé legie obsadily města v okolí magistrály. Zavedli v nich pořádek a pod jejich vedením se začala opět zotavovat místní ekonomika. Produkce některých továren dokonce převýšila předválečnou úroveň. Celý svět s napětím sledoval, jak Českoslováci uobývali území od Volhy až po Pacifický oceán. Bolševický vůdce Lenin tehdy vytýčil směrnicí – osud revoluce závisí na rychlém vítězství nad Českoslováky. Legionářům šlo ale po kapitulaci Německa a konci I. světové války 11. listopadu 1918 především o to, jak se dostat co nejrychleji domů, do nové vzniklé Československé republiky. Celou složitou technickou a zároveň mezinárodní politickou operaci pomohaly zajistit i dvě americké divize, které se vyklidily ve Vladivo-

stoku. Doma už byly legie, které ve válce bojovaly ve Francii a v Itálii. Také na slavné legionáře z Ruska čekaly v novém Československu slavnobrány. Jak ale připomíná Karel Straka z Vojenského historického ústavu, potom přišly všední dny.

„To byla zpočátku velice efektivní událost, protože oni byli samozřejmě vítáni jako ti, kteří se zasloužili o státní samostatnost. Ten kontakt s každodenní realitou ale už potom byl bez jakýchkoli příkras, protože čes-

Z kulturního světa

Rychnov nad Kněžnou si 16. ročníkem festivalu Šilurovo jaro připomněl hudebního skladatele Jiřího Šiluru. Letošní ročník se uskutečnil od 24.-26. dubna, nabídl především divadelní a hudební vystoupení. Jeho součástí bylo ale i odhalení pamětní desky skladatele, který v Rychnově nad Kněžnou navštěvoval gymnázium.

Osudy a vzpomínky šesti lidí, kteří byli po druhé světové válce odsunuti z oblasti domácího přiblížení, zachycuje nový dokument, **Paměť Českého lesa**. Jeho autor Miroslav Anton z Plzně se zaměřil na oblast Českého lesa, z níž po roce 1945 zmizelo přes 80 vesnic, samot a sídel a bylo nuceno odejít přes 60.000 obyvatel. Většina z nich našla nový domov v Bavorsku. Jak vzpomínají na odsun, jak událost vnímají i co stále cítí, popisují v třicetiminutovém snímku na filmovém festivalu Finále v Plzni.

V newyorském Muzeu moderního umění (MoMA) byla otevřena unikátní výstava poválečné a soudobé kresby ze sbírek nadace Judith Rothschildové. V této největší expozici kreseb v osmdesátileté historii muzea je zastoupeni svoji instalací také pražský výtvarník se slovenskými kořeny Jan Mančuška. Nyní sedmatřicetiletý autor se tak zařadil po bok malíře Františka Kupky a fotografa Františka Drtikola a Antonína Kratochvíla, kteří patří mezi nemnoho zástupců českého umění, jejichž díla se dostala do stálé kolekce MoMA. Ve sbírce jsou tři Mančuškovy díla, z nichž muzeum vystavuje instalaci s názvem Konference. Autor ji vytvořil před sedmi lety během umělecké stáže ve Štýrském Hradci.

Obraz malířky Toyen nazvaný Ztroskotání ve snu se na aukci v Praze neprodal. Vyvolávací cena činila 16 milionů korun, v sále ani na telefonu ale o dražený obraz nikdo neprojevil zájem. V krátké době to bylo již druhé dílo Toyen prodávané za vysokou cenu. Před měsícem ovšem obraz s názvem Spící našel nového majitele, jenž za něj zaplatil 20 milionů korun. Aukční rekord drží

od října 2007 František Kupka se svým dílem Élevation (Výšky) IV, které se prodalo za 22,1 milionu korun; s aukční přírůžkou za něj kupec zaplatil 23,2 milionu korun.

Ovacími vestoje ocenilo publikum v západoněmeckých Čáchách první německojazyčné uvedení divadelní grotesky **Odházení**. Její autor, exprezident Václav Havel, se premiéru v čáském městském divadle osobně zúčastnil.

Hostování pražského **Národního divadla** v Tel Avivu bude začátkem května první akcí česko-izraelské divadelní sezony, která představí české scény v Izraeli a izraelské soubory v Čechách. Izraelští diváci zhlédnou dvě představení inscenace hry Rock'n'Roll britského dramatika Toma Stopparda, který se hlásí k českým kořenům. Od premiéry v roce 2007 měla padesát repríz. Z izraelského divadla bude mít možnost česká veřejnost koncem května zhlédnout inscenaci Hansel and Gretel (Adam Theatre).

Jako první ze zhruba 180 zemí, které se příští rok zúčastní **Světové výstavy** v čínské Šanghaji, převzala Česká republika svůj výstavní pavilon. Halu s plochou 2000 metrů čtverečních oficiálně převzal generální komisař úcty České republiky na EXPO Pavel A. Stehlik. Expo 2010, které začne 1. května 2010, má být historicky největší Světovou výstavou. Domínovat mu bude pavillon pořadatelské země, který Čína bude na rekordní ploše 60.000 metrů čtverečních.

Podívanou plnou tanečních melodí, bohaté choreografie, měnících se scénářů, videoprojekce a na podiu nabídl první vystoupení **Byenocé** v České republice. V pražské O2 areně nabídla americká zpěvačka v rámci svého turné s názvem I am... skladby z posledního alba I am, Sasha Fierce i starší hity, včetně vzpomínky na její bývalou skupinu Destiny's Child. Hvězda soudaného rytmu & blues přilákala podle pořadatelů 12.000 diváků, mezi nimiž převládaly ženy a dívky.

Festival Americké jaro

Především koncerty vážné hudby a přednášky nabídne festival **Americké jaro**, který se letos poprvé koná v Olomouci a dalších místech Olomouckého kraje. Akce, jejímž cílem je především propagovat Spojené státy americké prostřednictvím hudby i mluveného slova, začala v regionu na konci dubna. Právě olomoucké škola spolupracuje na organizaci festivalu s Mezinárodní společností Antonína Dvořáka.

Na přednáškách a besedách festivalu se představí 10 amerických umělců a českoameričanů Norbert Auerbach (filmový producent, Praha), Petr Bisek (vydavatel čtrnáctideníku Americké listy, New York), Josef Měhl (prof. chemie, Boulder, Colorado), Petr Sis (grafik, New York) a Jan Švejnár (prof. ekonomie, Ann Arbor, Michigan).

Americké jaro je největší současný projekt česko-americké kulturní spolupráce. Hlavním organizátorem je Mezinárodní společnost Antonína Dvořáka, kterou založil roku 1999 klavírista Radostav Kvapil, koordinátorkou je Jitka Rybářková. Hlavním cílem všech aktivit je uvádět špičkové umělce a lektory publiku nejen ve velkých městech, ale i v menších městech a obcích.

RADIO PRAHA

Za svobodu a spravedlnost

POKUD MĚ NOHY PONESOU...

Německý válečný zajatec projev až neskutečnou vůli po životě a dokázal uprchnout z pracovního tábora na východní Sibiři.

Mnichovský vydavatel Franz Ehrenwirth nevěřil svým uším, když mu nový reprodukční technik vyprávěl v roce 1953 svůj životní příběh. Nebylo to ani celých osm týdnů, co se vrátil z tábora nucených prací v nejvýchodnějším cípu Sibiře, kde byli uvězněni němečtí váleční zajatci – po třech letech na útěku přes nesmírnou rozlohu Sovětského svazu. Franz Ehrenwirth technika požádal, aby své zážitky sepsal. O čtvrt roku později dostal do ruky svazek školních sešitů se zápisky o posledních osmi letech života tohoto muže. Od nekonečné dlouhé cesty v ukrutné zimě až do vzdáleného kouta východní Sibiře, přes tvrdou práci v dole na olovo až po neuvěřitelný útek napříč asijským kontinentem.

Pro knižní publikaci byl však rukopis v této podobě nepoužitelný. Teprve novinář Josef Martin Bauer přepracoval skutečný životní příběh na bestseller. Kniha *Dokud mě nohy ponesou...* (So weit die Füße tragen...) vyšla poprvé v září roku 1955 a stala se ve Spolkové republice Německo senzací. Od té doby vychází stále znovu, dvakrát se stala předlohou pro filmové zpracování, vysílala se jako rozhlasová hra a dodnes představuje přímo klasický román o osudech válečných zajatců na Sibiři. Pouze jméno knižního hrdiny Clemens Forell je smyšlené. Právý protagonist zůstal raději skryt v anonymitě.

Vlak smrti na východ

Několik měsíců po skončení války, 24. října 1945, vyjel směrem na Sibiř transport s válečnými zajatci.

Mezi nedobrovolnými pasažéry byl také dlouhán, nadporučík Clemens Forell. V železničním vagoně číslo osm s ním sdílelo stejný osud devadesát dalších zajatců – na každého z nich čekalo přinejmenším pětadvacet let nucených prací.

Vagon byl nabitý k prasknutí, lidé neměli místo ani na nejjzákladnější lidské potřeby. Když chtěli například spát, museli si všichni najednou lehnout na podlahu vedle sebe na pravý bok. Jakmile se některý z vojáků otočil doleva, museli se postupně otočit také všichni ostatní. Tuto stísněnost však nepocítovali jako strašnou újmu, protože se vzájemně alespoň trochu zahřívali, když mezi škvírami prkenných stěn vagonů profukoval ledový sibiřský vítr.

Přiděly potraviny a vody byly tak nepatrné, že mnozí zajatci útrapy cesty nepřežili. Vždy po několika dnech vynášeli z vagonu mrtvé. Do prvního postupného cíle transportu, do města Čity na východní Sibiři, nedojelo ve vagonu číslo osm 36 zajatců z devadesáti. Při sčítání na nastupišti se ukázalo, že z celého vlaku přežilo jen 1950 zajatců, a to jich před dvěma měsíci nastoupilo víc než 3000.

Cesta bez návratu

Zajatci však měli před sebou stále ještě asi třetinu cesty – hrůzný sen nebral konce. Další etapu absolvovali stísnění po patnácti až dvaceti na otevřených saních, tažených čtyřmi koňmi. Během čtyřicetidenní jízdy při teplotách, které se pohybovaly kolem čtyřiceti stupňů pod nulou, sahala na vězně bez ustání smrt.

A potom je ještě čekala úmorná cesta pěšky hlubokým sněhem. Po dvou a půl měsících nastalo konečně sibiřské jaro.

Musely však uběhnout ještě čtyři další měsíce, než se před očima zbylých, naprosto vyčerpaných mužů objevil v prvních sněhových vlnkách další zimy cíl jejich putování – důl na olovo na Děžnovově mysu na Čukotce.

Tam, necelých sto kilometrů od břehů americké Aljašky, měli zajatci, jimž se podařilo strastiplnou cestu přežít, dolovat ze země drahocennou rudu. Transport, který se protáhl na celý rok, přečkalo jen 1236 zajatců, necelá polovina původního stavu. Na zbývající čekalo ledové peklo. Důl se měl stát přinejmenším na dalších pětadvacet let jejich bydlištěm i pracovištěm; pro velkou část zajatců odamtud nebylo návratu.

Život v zemi nikoho

Doslova holýma rukama dobývali muži v dole olovenou rudu. Pod zemí přitom zůstávali i po práci. V osmi jeskyních, v nichž přebývali po šichtě a kde také spali, rozplývalo temnotu jen slabounký svít z nepatrně olejové lampičky. Vždy po šesti týdnech směli muži vyjít na pár hodin na denní světlo.

Před každou z těchto podzemních prostor hlídal voják se samopalem – dozorci střelili více než tisíc zajatců bez pomoci ostraného drátu a strážných věží. Vězení to však bylo dokonale a zdálo se, že únik je absolutně vyloučen. Kam by také mohl člověk odlamtud uprchnout?

Přesto se jednomu z zajatců podařilo po odvážném a riskantním útěku dostat přes Beringův průliv na Aljašku. Američané se však zřejmě chtěli vyhnout problémům na diplomatické úrovni, a tak úspěšného uprchlíka poslali obratem zpátky Rusům.

Také Clemens Forell se pokusil o útek. Jedenáct dní se potácel naprosto vysílený sněhem, potom jej však ruší vojáci dopadli a odveklí zpátky do tábora. Pokus o útek si krutě odpykal. Za trest zkrátili žalárníci všem v jeho jeskyni přiděly potraviny a vojáci na stráž dali jasné najevo, jak by si ostatní zajatci mohli znovu zasloužit větší porce. Ti si vzali rady dozorců k srdci, a když se Forell vrátil do jeskyně, čekala nešťastníka polapeného na útěku životu nebezpečná ulička. Vlastní kamarádi nastupili do řady ho jeden po druhém tloukli tak dlouho, až zůstal ležet v bezvědomí na zemi. Tato trestná akce zadusila v zárodku jakékoli další pomýšlení na útek.

Obětavý pomocník

Také Clemens Forell už přestál

Sibiřské zajatecké tábory

✓ Sibiřské trestanecké a pracovní tábory byly synonymem hladu, zimy a smrti. Jen nepatrný počet odsouzených se dočkal po odpykání trestu propuštění na svobodu.

✓ Vězni pracovali především v dolech, na stavbách silnic a železnic, v různých průmyslových odvětvích, při těžbě ropy a zčásti také v zemědělství.

✓ Na začátku padesátých let 20. století živilo v pracovních táborech miliony obyvatel Sovětského svazu.

✓ Po Stalinově smrti v roce 1953 vystavba dalších táborů skončila a velká část vězňů vyšla na svobodu. Avšak tresty vyhnanství a pracovní tábory existovaly až do rozpadu Sovětského svazu v roce 1991.

Necelých sto kilometrů od břehů americké Aljašky v táboře na Děžnovově mysu museli zajatci dolovat ze země rudu doslova holýma rukama.

o útěku uvažovat, dokud jej k němu výslovně nepovzbudil táborový lékař Heinz Stauffer. Původně chtěl sice uprchnout sám a také si už obstaral vybavení včetně vysokých bot s gumovou podrážkou, proviantu, ruské machorky a pistole s šestnácti náboji. Potom si však sám stanovil osudovou diagnózu: trpí rakovinou tlustého střeva. Smrtelně nemocný muž se rozhodl, že svou pečlivě připravovanou výbavu předá Clemensu Forellovi. Lékař Heinz Stauffer měl pro vysokého nadporučíka jedinou podmínku. Požádal ho, aby po návratu do Německa vyhledal v Magdeburku jeho manželku a podal jí zprávu o Staufferově osudu.

Jednoho mrazivě studeného nedělního večera koncem října 1949 Clemens Forell krušného životu v trestanecké kolonii čukotského dolu na olovo unikl. Nejdříve se musel prodírat vpřed na krátkých tyčích z březové dřevy. Na této první etapě předlouhého útěku mu pomohl místní kočovní pastevci sobů, kteří mu opatřili nové, lepší vybavení a nechali ho přespávat ve svých tábořících.

Pomoc a zrada

Na jednom z jejich zimních stanovišť se Forell sešel s dalšími utečenci. Byli to Rusové. Kočovníci zásobovali uprchlé ruské trestance municí výměnou za zlato. Psanci se vydali dál ve čtyřech na cestu za zlatem a za svobodou, a to už na Sibiři dávno nastalo léto. Stále častěji však ve skupině docházelo k vzájemným třením. Dny se opět začaly krátit, ochlázelo se a přišla další zima.

Clemens Forell byl na útěku už celý rok. Mezitím muži upustili od dalšího hledání zlata a jako zdroj obživy si vybrali lov kožešinové zvěře. Jeden z nich však před ostatními ukrýl hrudku zlata. Když ostatní na krádež přišli, došlo mezi Rusy k ostrému sporu, na jehož konci zůstali ve sněhu ležet dva mrtví. Clemens Forell neměl jinou volbu, než pokračovat v cestě s tím, co přestřelku přežil. Ten se však chtěl posledního potenciálního spoluvlastníka zlata také co nejdříve zbavit. V jednu chvíli srazil Forella zničehonic z příkrého kamenného srázu. Těžce zraněný Němec zůstal ležet. Pak se s námahou začal přece jen sunout kupředu, ale nezvládl víc než několik set metrů za den.

Vypadalo to, že jeho útek ztroskotá. Pádnutím roku po útěku z Děžnovova mysu se ocitl na pokraji smrti. Ke všemu na něho zaútočili vlci. Z posledních sil se před nimi zachránil tím, že se vyskrábal na malý stromek, který se pod ním div nezlomil. Clemens Forell slyšel, jak dřevo siromu stále víc praská, a s hrůzou si představoval, kam se mu

do těla zahryznou vlčí tesáky. Ale zase jednou při něm stál jeho anděl strážný. Zčistajasna se odkudsi ozvaly výstřely z pušky a vlci se okamžitě rozprchlí na všechny strany. V poslední minutě ho před nimi zachránil dva kočovníci. A udělali pro něho ještě mnohem víc. Starali se o něho, dokud se opět neuzdravil, a na další cestu mu dali svého tažného psa. Forell mu začal říkat Willem a věrný pes ho doprovázel jako hlídač a jediný přítel. V tu dobu se nacházel v blízkosti Jakutsku, což bylo sice stále ještě na východní Sibiři, ale po překonání 2800 kilometrů měl za sebou alespoň ten nejtěžší úsek cesty. Mnohem delší část na něj ovšem ještě čekala.

Přes léto pokračoval pěšky dál, občas nasedl jako černý pasažér do vlaku, a tak se dostal nejprve do Čity, potom do Ulan-Ude. Když se pokusil překročit hranice do Mongolska, Rusové jej načapali. Jako zázrakem se však Clemens Forellovi podařilo znovu uprchnout, jenže mu pronásledovatelé potom zastřelili věrného Willemu. Další cestu musel zvládnout bez psiho doprovodu. Zni to neuvěřitelné, ale i nekonečné prostory Sibiře se dají překonat, když je člověk dítětem štěstí.

Poslední překážka

Nejdříve mu pomohl arménský žid, potom mu jedna Ruska, jejíž milence – německý saniták – byl rovněž v ruském válečném zajetí, obstarala doklady. Kavkaz překonal Clemens Forell postranních horských stezkách. Pašeráci jej nakonec přivedli přes hranice do Iránu. V dobré víře, že má to nejhorší za sebou, se obrátil na tamější úřady. Tam jej však ihned zadrželi a odvezli jako „ruského špiona“ do Teheránu. Neuvěřitelný průběh útěku měl pokračování. Forell si vzpomněl, že jeho poslední nadějí by mohl být jeho vlastní strýc, o němž věděl, že pracuje jako inženýr na stavbě silnic v Ankaře. Ten se však zpočátku k němu vůbec nehlásil. Teprve když Forell pln dojezu identifikoval v jeho fotoalba snímky některých rodinných příslušníků, strýc mu konečně uvěřil. Potom už měl Forell cestu na svobodu otevřenou. Přes Ankaru, Istanbul, Atény a Řím odletěl do Mnichova. Tam 25. prosince 1952 jeho útek konečně skončil – víc než tři roky od chvíle, kdy vyrazil z nejvýchodnějšího cípu Sibiře.

Do Magdeburku, který se nacházel na území Německé demokratické republiky pod přísným sovětským dozorem, se Clemens Forell z pochopitelných důvodů neodvážil. Smutnou zprávu o osudu obětavého Heinze Stauffera sdělil jeho ženě dopisem. **READER'S DIGEST VÝBĚR**

Za neuvěřitelně těžkých podmínek vězňové pracovali v pracovních táborech na Sibiři, pro většinu z nich odtud nebylo návratu.

GRAND REOPENING

Slovak and Czech American Farmers Club

23 Hankings Road, Hightstown, New Jersey 08520

Taneční večer

Sobota 16. května 2009 v 7:30 večer

Vstupné \$20 včetně občerstvení

K hudbě 80. let hraje DJ Josef a DJ Jozko (Troska)

Cash Bar • Plzeňské točené pivo • Parkování za budovou klubu

SINGLES WELCOME

e-mail: skclubnj@yahoo.com

23.-24. května
sobota - neděle

Brána se otvírá v poledne
Program začíná v 1 hodinu

**Český a
slovenský**

Výběr jídel z české kuchyně
Pilsner Urquell a další domácí i dovezená piva
Klobásy, párky, domácí pečivo,
zákusky, káva, čaj
Dovezená moravská vína
BBQ od 3 pm

PROGRAM

Vystoupení žáků České a Slovenské školy
Plzeňská dechovka / Skupina Pajtaši
Taneční skupina Limbora
Gymnastická exhibice Sokola

TOMBOLA

Hlavní výhra: Zpáteční letenka do
České nebo Slovenské republiky
a jiné hodnotné ceny.

Festival se koná v zahradní restauraci za
každého počasí

Vstupné \$10, s členskou průkazkou jen \$5,
děti do 12 let zdarma

Pořádá Český dobročinný občanský spolek v Astorii

Bohemian Hall and Beer Garden

29-19 24th Avenue, Astoria, NY 11102 • N nebo W train na Astoria Blvd.
Informace na (718) 274-4925 • www.bohemianhall.com

Nenávidím květiny

STANISLAV MOC

Několik let má žena pracovala jako zdravotní sestra na oddělení „Paliative care“, český by se snad řeklo na „Oddělení klidu“, ale klid tam žádný neměla a nakonec jsem ho neměl ani já. Starala se o lidi, kteří měli nějakou bolest nebo dokonce umírali. Dostala auto a jezdila po okrese od jednoho nešťastníka ke druhému a snažila se jim ulehčit jejich osud. Na to musí mít jeden nejen nervy, ale i odborné znalosti. Moje žena měla odborných znalostí a vysvědčení tolik, že kdyby si je nechala všechna zarámovat, tak jsme nepotřebovali obrazy. Jenže ani to ji neuchránilo od toho, aby nezačala pomalu podlehat vlivu svého nešťastného povolání a nezačala mi nosit všechnu tu bolest domů...

Zpočátku jsme si to ani neuvedomovali, protože etiketa jejího povolání ji nedovolovala, aby mě vyprávěla o konkrétních případech, anebo snad své pacienty jmenovala. Mluvili jsme o její práci jen povšechně a kdy už šly děti spát.

Jak však čas plynul a moje žena tu tíhu bolesti už sama nedokázala unést, začala se mi svěřovat víc a víc konkrétněji i když jména konkrétních osob mi neřekla nikdy. Měla pro to svůj kód. Mluvila o tom z Kurrajonu nebo o té z Shane Parku nebo o motorkářovi.

To byl bolestný případ. Stokholmský chlap, tetovaný, drzej a s rakovinou. Já měl hrůzu, že mi ženu znásilní, ale tou dobou už měl bolest a potřeboval morfin. Žena mu jej píchala ve stále kratších intervalech a pak už mu jen vozila dávky, stále silnější, a on si morfin musel pichat sám, tak často jej potřeboval a nakonec se k němu musela nastěhovat jeho sestra. Ten drzej chlap úplně splaskl, měl 35 kilo a velkou bolest. Nakonec už neuvědli ani injekční stříkačku a bylo to jedno, protože morfin už stejně nezabíral. Když umřel bylo to vousatý kostlivec a něhož i po smrti žhnuly oči bolesti.

Jiný případ byl Litevec Eugene. Toho jmenovat mohu neb jsem ho osobně poznal. Eugene byl starý, žil sám, neměl rodinu a dostal mozkovou mrtvici. Dost se z toho vylízl

silou vůle, ale na půl těla byl ochrnutý, tahal za sebou nohu a velice špatně mluvil. Když ho dostala na starost má žena, bydlel na svém pozemku v překrásném prostředí Yarramandi pod Modrými Horami. Ten pozemek, jak jsem zjistil později, byla vlastně farma o stopadesáti akrech a kilometrem říčního břehu. Krása! Jenže tam nebyl dům. Eugene bydlel ve starém karavanu, do kterého teklo a kterému chybělo jedno kolo, takže ležel na šikmo. Nebyla tam elektřina ani voda a moje žena musela Eugena dvakrát v týdnu koupat v malém rybníčku. Takže mě brzo umluvila a na víkend jsme jeli za Eugene. Jezdil jsem tam pak z práce a karavan nejen vyrovnal pomocí cihel, ale i odizoloval od zatékající vody.

S Eugene jsem se spřátelil a párkrát jsem přemýšlel o tom, že mu navrhuju, že bych na jeho pozemku postavil dům, kdyby mi pozemek odkázal až zemře. Ale nikdy jsem se neodvážil mu svůj nápad přednést. Když po šesti měsících zemřel, dotklo se mě to stejně jako mé ženy.

A tak šel případ za případem a moje žena mi předávala bolest své práce, protože si tím ulevovala. Já jsem to věděl a bral jsem to na sebe jako chlap. Jako milující manžel, který to cítí jako povinnost i když i mě to začínalo zmáhat. Většinou jsme leželi v posteli, drželi se za ruce a žena mi vykládala a já jsem měl slzy v očích nad některými těmi osudy.

A pak se stal ten nejstrašnější případ...

U Llandlho žila rodinka, která se živila pěstováním zeleniny na malé

farmě. Každé ráno zde školní autobus vyzvedl jejich dvě dcery, kterým bylo dvanáct a sedm let a odpoledne je zase přivezl ze školy nazpět. Jednou jim šla maminka naproti, divenky ji uviděly a radostně se z autobusu rozeběhly přes silnici k mame. A Baci! Z protisměru dostávalo auto je přejelo. Obě na místě mrtvé před očima nešťastné matky!

Byly obavy, že to zoufalá matka neunes a že by si mohla sáhnout na život. Případ dostala na starost moje žena. Rok a půl jezdila dvakrát týdně na farmu a tam pomalu dostávala neobohou ženu z deprese. Tak si na sebe zvykla, že pomalu nemohla být jedna bez druhé. I já jsem si zvykl na noční vyprávění mé ženy a přestal se stydět za slzy.

U farmy vyrostly dva bílé kříže, dva symbolické rovečky plné krásných květin. Vždycky, když jsem jel okolo, jsem se dvakrát pokřičoval. Květiny byly vždy čerstvé a nádherné, jaké nedokázal vypěstovat široko daleko nikdo.

A pak zaměstnavatel mé ženy usoudil, že je na čase, aby se farmářka rvala se svou bolestí sama. Rok a půl je že dost dlouhá doba na zhojení rány po jejich dvou holčičkách. Nejsem znalec, ale rok a půl jsem poslouchal svou ženu každou noc vyprávět, jak se věci mají, a tak jsem věděl, že se ta rána nezahojí nikdy.

„Jak to vzala?“ zeptal jsem se.

„Obviňuje mě, že ji v tom nechávám samotnou... to je ale normální.“ dodala žena rychle na mě povytažené obočí.

„Dneska měla u křížků nádherné růže.“

„Já vím. Věřil bys, že květiny nenávidí? Jednou mi řekla: Kytky, kytky! Nenávidím kytky! Kytky je všechno, co těm mojim holčičkám můžu dát.“

To mě zlomilo. „Prosim tě, já už dát nemůžu.“ vzlykl jsem. „Najdi si jinou práci. Ty kytky mě dorazily.“

„Asi je na čase.“ potvrdila žena, „ale já ráda pomáhám lidem, viš?“

„Já vím, ale najdi si něco, kde to tvý pomáhání aspoň občas bude mít happy end.“

NOVÝ DOMOV

Řepka ovládla české zemědělství

Každé desáté pole v Česku je řepkové. Žluté kvetoucí rostlina se stala hitem českého zemědělství. Rok od roku se ji v Česku pěstuje více, a to hlavně proto. Že olej z ní se přidává jako ekologická přísada do nafty. Pro farmáře je to nejziskovější plodina, která sice není snadná na pěstování a vyčerpává půdu, ale za to ji lze pěstovat i v podhorských oblastech. Zatímco před šesti lety zemědělci osázeli řepkou 250 tisíc hektarů polí, loni to bylo už 357 tisíc. Ploch osázených řepkou bude přibývat.

Češi uctili památku generála Josefa Balabána

Češi uctili památku velitele legendární protinacistické odbojové skupiny Tri Králové, generála Josefa Balabána. Se svými druhy připravil atentát na druhého muže nacistického Německa, hlavu vojsk SS Heinricha Himmlera.

Představitelé státu a odboje položili věnce v Praze v místech, kde byl Balabán před osmašedesáti lety po přestřelce s gestapem zraněn, zatčen a později popraven. Dalšími „králi“ byli Josef Mašín a Václav Moravec. Vzdorovat nacistické přestle vydrželi o něco déle než Balabán.

„Oni museli vědět, že to nemůžeme skončit dobře, že to jen otázkou času, přesto to dělati naplno.“ jsou slova uznání armádního generála Tomáše Sedláčka, účastníka zahraničního odboje.

TISKOVÁ ZPRÁVA

9. dubna 2009

Usnesení o svědomí Evropy a totalitě schváleno drtivou většinou Evropského parlamentu, včetně sociálních demokratů

Ve čtvrtek 2. dubna 2009 schválil Evropský parlament poměrem hlasů 553:44:33 historické usnesení. Poprvé od vstupu nových členských států do Unie, dvacet let po zhroutilí komunistických režimů ve východní polovině Evropy, se poslanci ze západní i východní Evropy shodli na společném usnesení, které odsuzuje totalitní režimy v Evropě a žádá po členských státech, Radě Evropy a Evropské komisi zcela konkrétní kroky vedoucí k vypořádání dědictvím komunistické totality.

V usnesení připomínají evropští poslanci mimo jiné, že dominantní zkušenosti v západní Evropě byl pouze nacismus, zatímco východní Evropa zažila diktatury dvě, nacismus i komunismus, a je proto třeba usilovat o lepší pochopení historického dědictví těchto zemí. Neela Winkelmann-Heyrovská komentuje: „Za povšimnutí stojí fakt, že se Evropa bez problémů sjednotila na pojmu komunismus. Nepřistupuje na úmyslné matení pojmů, které jsme u nás od komunistů slyšeli ještě před pár lety, že tady totiž po čtyřicet let budovali jakýsi socialismus. Masivní porušování lidských práv, které se u nás od roku 1948 dělo, je neslučitelné s pojmy socialismus či socialistická strana, jak jsou chápány ve svobodném světě.“

V usnesení Evropský parlament konstatuje, že je zapotřebí uctít památku obětí, odsoudit viníky a položit základy k usmíření založenému na pravdě. Evropské poslanci odsuzují všechny zločiny proti lidskosti a rozsáhlá porušování lidských práv, kterých se totalitní režimy dopustily. Osobnosti, které se aktivně stavěly proti bezpráví komunistických režimů, je důležité připomínat jako hrdiny totalitní éry. Evropský parlament vyslovuje těm, kteří bojovali proti tyranii a utlačování, úctu a uznání a zároveň vyjadřuje obětem komunistických zločinů a jejich rodinným příslušníkům účastenství a uznání jejich utrpení.

Evropská unie se dále ústy poslanců hlásí ke zvláštnímu dluhu odpovědnosti za dodržování lidských práv a zásad právního státu nejen uvnitř Evropské unie, ale i mimo ni a podporuje posílení mezinárodní spravedlnosti.

Usnesení vyzývá členské státy mimo jiné, aby se zasadily o skutečné otevření archivů, aby zřídily Platformu evropské paměti a svědomí, která podpoří spolupráci mezi institucemi zabývajícími se historií totalitních režimů, aby vytvořily celoevropské dokumentační středisko – památník obětem všech totalitních režimů a aby byl 23. srpen vyhlášen Evropským dnem památky obětí totalitních režimů.

„Jsem nesmírně rád, že se nám za osm měsíců od pražské konference „Svědomí Evropy a komunismus“ podařilo dostat téma nevyřešeného dědictví komunismu na jednání stůl Evropského parlamentu. Velká podpora poslanců ze všech států Unie ukazuje, že jdeme správnou cestou. Usnesení je mimo jiné zadostiučiněním pro ty naše spoluobčany, kteří položili životy či byli pronásledováni za komunistické nadvlády, ale i pro ty, kteří proti diktatuře bojovali. Odbojové jako byla skupina bratří Mašínů nyní Evropský parlament nazval hrdiny. Pevně věřím, že se nám v Evropě tento proces podaří završit, že jednoznačně označíme komunismus jako ideologii, jejíž podstata je v přímém rozporu se všeobecnou deklarací lidských práv OSN. Věřím, že viníci komunistických zločinů budou odsouzeni, a že se nám podaří nastartovat morální obnovu ve východní Evropě i definitivní sblížení mezi východní a západní Evropou založené na vzájemném pochopení“, komentuje Martin Mejstřík.

Autory návrhu usnesení Evropského parlamentu o svědomí Evropy a totalitě jsou poslankyně Jana Hybášková a poslanec Tunne Kelam z Estonska, kteří také mají na jeho přijetí EP hlavní zásluhu.

Usnesení obsahuje závěry z veřejného slyšení v Evropském parlamentu „Svědomí Evropy a zločiny totalitního komunismu: 20 let poté“ konaném dne 18. března 2009 pod hlavičkou Českého předsednictví EU a záštitou vicepremiéra pro evropské záležitosti Alexandra Vondry.

Text usnesení Evropského parlamentu o svědomí Evropy a totalitě v češtině naleznete zde:

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP/TEXT+TA+P6-TA-2009-0213+0+DOC+XML+V0//CS>

Martin Mejstřík

Neela Winkelmann-Heyrovská

Karmelitská 18, 118 00 Praha 1, Česká republika

tel./fax: 257 535 019 • kancelar@martinmejstrik.cz • www.martinmejstrik.cz

LEVNÉ LETENKY

Rezervujte si letenku online

www.tatratravel.com

za zvýhodněné ceny

Prague Budapest Vienna

Bratislava Kosice Brno Ostrava

Austrian

Czech Airlines

DELTA

PRO VŠECHNY JINÉ INFORMACE KONTAKTUJTE NAŠE AGENTY

1 800 321 2999

www.tatratravel.com

reservations@tatratravel.com

TATRA TRAVEL

Pamětní deska generála J. Balabána

Zo slovenských regiónov

Pezinčania blokovali skládku, odpad už znova vozia

PEZINOK. Smetiarske autá zavážajú pezinčskú skládku napriek zákazu Najvyššieho súdu. Na hodinu ich zastavila blokáda – pezinčskí aktivisti a radni zablokovali prízazdovú cestu do areálu. Pezinčania tak chceli upozorniť na nerešpektovanie Najvyššieho súdu, ktorý pred tromi týždňami rozhodol, že skládka sa nemôže zavážať až do definitívneho rozhodnutia o zákonnosti jej povolenia.

Majiteľ skládky Ján Mán si však rozhodnutie doteraz neprevzal a začal narychlo skládku zavážať. Po intervencii bývalého ministra vnútra Vladimíra Palku a policajného prezidenta Jána Packu na miesto dorazil okresný policajný šéf Jozef Blažek, ktorý nariadil prístupovú cestu zahradit' policajnou páskou, kým nezistia stav. To sa nepáčilo jednému zo zamestnancov tehelní, ktorý prišiel a pásku strhol. Vzápätí skončil v policajnom aute. „Budú vypočuté osoby, zistíme skutočnosť, opísal ďalší postup Blažek. Necelé dve hodiny po proteste už policajná páska na prístupovej ceste nebola a do areálu opäť prúdili smetiarske autá.

Májová lyžovačka

POPRAD. Prvý májový predĺžený víkend bude jednou z posledných možností na lyžovanie počas tohtoročnej zimnej sezóny. Na Štrbskom Plese sa tento víkend s lyžovačkou končí, v Lomnickom sedle a v Jasnej by sa malo lyžovať aj v ďalších dňoch. Obe strediská predpokladajú definitívne ukončenie aktuálnej zimnej sezóny až po májových sviatkoch, a to 10. mája. V prípade strediska Jasná Nízke Tatry bude tohtoročná lyžiarska sezóna jednou

z najdlhších lyžiarskych sezón v histórii. (sita)

Lesné požiare dostali pod kontrolu

POPRAD, PREŠOV. Lesné požiare, ktoré koncom apríla prepukli v Lopušnej doline, a Bachledovej doline v okresoch Poprad a Kežmarok, sa podarilo hasičom dostať pod kontrolu. V prvom prípade horel lesný porast v ťažko dostupnom teréne na ploche zhruba 100 x 100 metrov, v druhom prípade v rovnako lesnom prostredí 600 x 400 metrov. Požiare zrejme vznikli spaľovaním suchej trávy tamojšími obyvateľmi. Podľa hasičov je isté, že požiar založila ľudská ruka. Zničená plocha: okolo 160 hektárov, odhadnutá škoda: 0,3 až 0,5 milióna eur.

Oheň spôsobil obrovské ekologické škody. Zasiahol do srdca unikátnej prírodnej rezervácie Mokryny v najväčšom stupni ochrany. Vysoká zver sa pred požiarom pravdepodobne zachránila, zničené však boli vzácne motýle, hmyz, časť nižších stavovcov a niektoré vtáky, ktoré sa už zahniezdili.

V rómskej osade strieľal opitý muž

KOŠICE. Rómovia z jednej osady pri Košiciach sa stali terčom útoku muža, ktorý strieľal a poškodzoval chatrče. Policajom sa podarilo strelca zadržať. Polícia podľa televízie označila útok za rasovo motivovaný. Útočníkom bol pracovník súkromnej bezpečnostnej služby, ktorý pred útokom popíjal alkohol. Miestni Rómovia tvrdili, že agresívny muž sa im vyhrážal smrťou a rozbíjal okná a dvere. Policajti našli aj útočnickovu zbraň. Rómovia hovoria, že spolu so strelcom útočil aj

ďalší muž, polícia to však nepotvrdila.

Okolité krajiny zažili v uplynulých týždňoch viacero útokov na Rómov s tragickými následkami. V Maďarsku v obci Tiszalök zastrelili Róma priamo pred jeho domom, páchateľov sa nepodarilo vypátrať. Násilie voči Rómom neobišlo ani susedné Česko. Neznámy podpaľáč tento mesiac zaútočil na dom rómskej rodiny vo Vitkove pri Opave. Traja ľudia utrpeli vážne popáleniny, pričom dvojročné dievčatko previezli do nemocnice v kritickom stave. Slovensku sa zatiaľ podobné útoky vyhli. V Rožňave a Rimavskej Sobote sa však objavili protirómske plagáty. (ČTK)

Martin schválil razantný protikorupčný balík

MARTIN. Zastupiteľstvo mesta Martin schválilo protikorupčný balík opatrení, ktoré pre samosprávu vypracovala Transparency International. Martinšský primátor Andrej Hrnčiar odhaduje, že schválené opatrenia samosprávy ušetrí 25 až 30 percent nákladov ročne. Mesto ročne obstaráva tovary a služby takmer za 12 miliónov eur (okolo 350 miliónov korún). V prepočte to znamená úsporu tri a pol milióna eur.

„Očakávam zníženie možnosti korupčného správania, zvýšenie príjmov pri predaji majetku a zníženie nákladov,“ povedal Hrnčiar.

Primátor vyhlásil vojnu korupcii v samospráve pred viac ako rokom. Opatrenia idú vysoko nad rámec zákona a verí, že sa nimi budú inšpirovať nielen mestá, ale aj ministerstvá. (sme)

Vědci vyzvali senátory ke schválení lisabonské smlouvy

Desiatky českých vědců v otevřeném dopise vyzvaly senátory, aby na své květnové schůzi schválili lisabonskou smlouvu. Dopis Učené společnosti České republiky podepsali například někteří šéfové akademie věd Rudolf Zahradník, Václav Pačes a Helena Illnerová.

„Obávám se toho, že kdyby Česká republika lisabonskou smlouvu neratifikovala, odsunula by se na pozici nedůvěryhodného partnera, jehož hlasu by již nemuselo být dostatečně nasloucháno,“ uvedli mimo jiné. Domnívají se proto, že v rámci české „civilizační, historické a kulturní příslušnosti“ je ratifikace lisabonské smlouvy v českém národním zájmu.

Sněmovnajíž lisabonskou smlouvu schválila. V Senátu osud dokumentu závisí na hlasech z ODS. Bez nich socialističtí demokraté, lidovci a nestraníci z Klubu otevřené demokracie schválení neprosadí. Mezi občanskými demokraty převažují spíše odpůrci smlouvy. I ti ale připouštějí, že horní komora ji nejspíš schválí, tak jako v únoru poslanci.

Hospodářská krize v Česku neohrožuje věřitele

Ani v období recese neohroží český domácími problémy s klesajícími příjmy a zadlužením, tvrdí deník Právo. Podle něj v Česku zřejmě nelze očekávat podobnou situaci jako v USA, protože například 13 procent českých domácností, které si vzaly hypoteku, patří spíše k bonitním a zároveň jim v důsledku finanční krize většinou nehrozí ztráta zaměstnání.

Předplatte si
Americké listy

Z ekonomického světa

Podľa aktuálneho Programu stability, ktorý v uplynulých dňoch schválila slovenská vláda a ktorý teraz smeruje do Bruselu, by malo Slovensko pri naplnení doterajšej prognózy o raste ekonomiky na úrovni 2,4% dosiahnuť v tomto roku presne 3% deficit verejných financií. Guvernér NBS Ivan Šramko nepriamo kritizoval neaktuálnosť Programu stability Slovenska na roky 2008 až 2012. „Vychádza z čísiel, ktoré boli známe v januári,“ povedal. Šéf centrálnej banky zároveň upozornil vládu na absolútnu nevyhnutnosť šetrenia v rozpočte.

Finanční analytici vidia iné čísla, ako vláda. Deficit verejných financií v SR dosiahne v tomto roku 4,9% alebo 3,25 miliardy eur (98 miliardy Sk), myslí si hlavný ekonóm UniCredit Bank Ján Tóth, ktorý na základe najnovšieho vývoja revidoval svoju pôvodnú prognózu o 4,1% verejnom schodku. „V najbližších dvoch rokoch predpokladáme nárast štátneho dlhu o 10%, z úrovne pod 30% na úroveň blížiacu sa 40% hrubého domáceho produktu,“ povedal Tóth.

Minister financií Ján Počiatek aj premiér Robert Fico už dlhšie avizujú revíziu makroekonomických prognóz a následne štátneho rozpočtu, má k nej však dôjsť až v júni, kedy budú známe reálne čísla o vývoji ekonomiky zo začiatku roka. Opozícia postup vlády kritizuje a žiada čo najrýchlejšie prepracovanie rozpočtu na tento rok, aby sa ešte dali prijať účinné opatrenia proti rozvratu verejných financií, ktorý podľa nich momentálne hrozí.

Slovensko sa pravdepodobne nedočka odkúpenia za januárovú plynovú krízu zo strany Ruskej

federácie. Slovenský plynárenský priemysel (SPP) dostal stanovisko od spoločnosti Gazprom Export, podľa ktorého nedodávky zemného plynu boli spôsobené „vyššou mocou“, povedal hovorca SPP Ondrej Šebesta. SPP sa však stále nevzdáva. „Interne analyzujeme všetky možné kroky, ktoré by chránili záujmy spoločnosti,“ dodal Šebesta.

Zvolanie Valného zhromaždenia (VZ) spoločnosti Transpetrol, a. s., vranovským podnikateľom Ignáčom Ilčíšim, ktorý sa vyhlásuje za vlastníka 34%ného balíka akcií Transpetrolu, považuje Ministerstvo hospodárstva SR za neplatné. Konanie VZ umožnil podľa Ilčíšina Okresný súd Bratislava I. Najvyšší súd (NS) SR však pred niekoľkými dňami odložil vykonateľnosť uznesenia súdu, a to až do rozhodnutia o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora SR Dobroslava Trnku v tejto veci. Ilčíšin a ďalší akcionári sa mali k akciám Transpetrolu dostať pred rokmi na základe exekúcie. Štát v zastúpení MH SR to však odmieta. Ak Ilčíšin nazoj vlastní 34% akcií Transpetrolu, štát je momentálne majiteľom zvyšného 66% podielu, a to spolu so 49%, ktoré späťne odkúpil koncom marca tohto roka od spoločnosti Yukos International.

V súčasnosti je podľa ministra hospodárstva Ľubomíra Jahnátka ťažké predvídať, ako sa bude ďalej vyvíjať globálna hospodárska kríza. Ekonomická kríza však môže podľa neho spustiť aj niektoré očistné procesy. „V niektorých segmentoch boli firmy až príliš štedré, mali zamestnaných veľa ľudí, neraz zbytočne,“ upozornil. Oblasť slovenského priemyslu by v súčasnosti mala investovať do nových technológií, dodal.

Z ekonomického světa

Mladoboleslavská automobilka Škoda Auto zvažuje dočasnou výrobu modelu Fabia také ve svém závode ve Vrchlabí. O malé vozy je nyní velký zájem a dlouhé čekací lhůty by mohly znamenat odliv zákazníků. Dosud se Fabie vyrábějí jen v hlavním závode v Mladé Boleslavi. Fabia se stala druhým nejprodávanějším autem v Německu, její prodej roste i v Rakousku, Itálii a Francii.

Investoři v českých průmyslových zónách do konce loňského roku investovali 210 miliard korun a 606 společností v nich zaměstnalo 103.054 lidí. Státní podporu v celkové výši 9.184 miliard korun získalo od roku 1998 celkem 101 průmyslových zón. Počet pracovních míst v průmyslových zónách stále roste, a to i navzdory světové hospodářské krizi. V roce 2007 v nich pracovalo 90.304 lidí, vloni už o 13.000 víc.

Energetická skupina Energy 21 spustila do zkušebního provozu fotovoltaickou elektrárnu v Protivíně na Písecku. Zařízení, které mění sluneční světlo na elektřinu, se po úplném dokončení s instalovaným výkonem 3,5 megawattu stane největším solárním parkem v České republice. Technici při výstavbě použili téměř 80.000 solárních panelů a položili přes 500 kilometrů kabelů. Ročně má elektrárna vyrobit 3850 megawatt hodin proudů a ušetřit tak přes 4000 tun emisí.

Česká ekonomika v letošním roce zaznamená hluboký propad a hrubý domácí produkt (HDP) se sníží o 3,5%. Předpovídá to Mezinárodní měnový fond (MMF), který zveřejnil zprávu s názvem Globální ekonomický výhled. Fond ještě nedávno předpovídal, že bude pokles české ekonomiky činit jen asi 1,3%. Slovensku MMF předpovídá na letošní rok propad HDP o 2,1%, už na příští rok ale počítá s růstem 1,9%.

Šetřivé energetické společnosti ČEZ si loni dohromady vydělali 27,1 milionů korun. To je sice o 35 milionů méně než za rok 2007, ale méně bylo i manažerů, kteří si tuto sumu rozdělili. Uvedl to server iHned s odkazem na výroční zprávu společnosti. Z výroční zprávy podle serveru nevyplývá, o kolik lidí přesně jde, protože společnost zveřejňuje pouze číslo za celé vedení dohromady. Patří sem členové dozorčí rady, představenstva, ředitel divizi a další vybraní manažeri. V představenstvu firmy přitom zasedá šest manažerů, dozorčí rada má dvanáct členů. Čtyři ředitelé divizi pak zároveň nejsou členy představenstva. Jde tedy minimálně o 22 lidí.

Několik stovek zemědělců se sešlo v Chlumci nad Cidlinou na Hradecku na demonstraci proti nízkým výkupním cenám mléka. Chtěli tak vyburcovat politiky k jejich okamžitému řešení.

The SOVIET STORY

„THE SOVIET STORY“ je oceněný dokumentární film, který zobrazuje hrozné zločiny sovětského režimu.

- ✓ Kupte své rodině tento film!
- ✓ Věnujte DVD Vaším přátelům, kongresmanům a senátorům, školám a knihovnám!
- ✓ Umožněte, aby se co nejvíce lidí dozvědělo více o této důležité části české a evropské historie!
- ✓ Ideální dar v roce 2009 při 20. výročí pádu komunismu a 70. výročí začátku druhé světové války.

NYNÍ KE KOUPI NA:

<http://www.sovietstory.com/buy-dvd/>

Film je v angličtině s českými titulky (spolu s dalšími 14 jazyky). Vedle 85 min. dlouhého filmu nove DVD obsahuje také 25 min. dosud nepublikovaných rozhovorů, poselství režiséra a barevný booklet. DVD je dostupné ve formátu NTSC (Severní Amerika) a PAL (Evropa). Cena: USD \$24.95 (plus cena za doručení a případná daň z obrátu).

Pokud nemáte přístup k internetu:

Pokud žijete v USA nebo Kanadě, můžete si DVD objednat poštou.

Doris G. Delins, Perry Street Advisors LLC
155 Perry Street, Suite 1B, New York, NY 10014, USA

Nezapomeňte uvést své jméno, poštovní adresu, telefonní číslo a e-mailovou adresu.

USA and Canada: USD \$30 per DVD. California and NY State: \$32.25 per DVD. Šeky pro: "Perry Street Advisors LLC"

Akceptujeme pouze USD šeky a USD peněžní poukázky.

Za normálních podmínek jsou objednávky přes naši webovou stránku www.sovietstory.com vyřizovány rychleji!

Pro více informací o filmu pište na e-mail:

films@perrystreetadvisors.com
nebo volejte: +1-917-402-2853.

Hvízdala a Rupnik: rozhovor dvou Evropanů

JIRÍ PEHE

Kniha „Přís brzy unavená demokracie: rozhovor s Karlem Hvíždálou/Jacques Rupnik“ (Portál, 2009) je v českém prostředí závanem čerstvého větru – ostatně stejně jako všechny předchozí knihy rozhovoru Hvíždala se známými osobnostmi. Hvíždala si totiž pro své rozhovory důsledně vybírá lidi, kteří výrazným způsobem transcendují provinční české poměry (Havel, Bělohradský, Schwarzenberg, Sidon). Navíc rozhovory vede způsobem, který je v českých poměrech neobvyklý.

I právě vydaná kniha rozhovorů s politologem Rupnikem, s nímž oba protagonisté začali po 11. září 2001, je výjimečná zejména svým kontextem. Anebo, lépe řečeno, tím, že oba účastníci rozhovoru zasazují své vstupy do poučeného kontextu – Hvíždala své otázky, Rupnik své odpovědi. Jistě i proto, že oba strávili dlouhé části svého života mimo českou kolínu. Hvíždala žil v Německu, Rupnik vystudoval na Sorboně a Harvardu, žije a přednáší v Paříži.

Rozhovor o tématech, o nichž se během let diskutovalo i v českých médiích, je tak zajímavý nejenom pro hloubku a pestrost Rupnikových postřehů, ale i proto, že každá Hvíždalova otázka, jakož i každá Rupnikova odpověď, jsou jaksi samozřejmě podepřeny velkou erudiicí. Právě samozřejmost, s jakou se oba pohybují ve „velkém světě“, s jakou diskutovaná témata uchopují, je ojediněle ve srovnání s většinou rozhovorů, které si člověk může přečíst v českých novinách nebo poslehnout v různých domácích televizích.

Samozřejmě přítomnost globálního kontextu je tím, co z každé výměny otázek a odpovědí mezi

Hvíždálou a Rupnikem činí v českých poměrech nezvyklé intelektuální dobrodružství. „Česká“ kniha dvou „českých“ intelektuálů je tak paradoxně čtivá a zajímavá především proto, že je oproštěna od typických šablon českého provinčního diskursu.

Hvíždala svými otázkami lázaného nemanipuluje nebo se nesnaží, jak to dělají někteří čeští novináři, dávat si už ve svých otázkách odpovědi. Nepotřebuje nás poněkud „upocene“ přesvědčovat v každé otázce, že je znalý věci, že má názor, že si nezadá s tím, s kým rozhovor vede. Jeho erudici rychle rozeznáme a oceníme, ale bez toho, že by se nám agresivně vnucoval.

Rupnikovy odpovědi mají v českých poměrech též zvláštní příchuť. Nepotřebuje nám sdělovat, (tak jak to často činí mnozí čeští političtí analytici a ilozotové politického myšlení), že má to či ono přehled. Nepotřebuje se točit okolo politologických pojmů a teorií tak, jako kdyby právě učinil světoborný objev. Přichází prostě z určitých intelektuálních „kruhů“, kam mají „vstup“ pouze ti, kdo už nemusí před svým publikem neustále skládat zkoušky ze svých znalostí.

Počíná si ve svých odpovědích tak, jak je to běžné na Západě. Neupozorňuje nás tudíž neustále, jak jsme toho často svědky u autorů domácí proveniencie, že zná základní teorie a pojmy, které se vzdělání lidé ostatně učí už v prvních ročnících západních univerzit, ani že zná všechna relevantní díla ve svém oboru z poslední doby. Je nejenom sám originálním myslitelem, ale ze všech jeho odpovědí je zřejmé, že je takřka jistě „v obraze“ ve vztahu k myšlení jiných autorů, jejichž myšlenky často originálně rozvíjí.

Za svoje odpovědi ručí nikoliv tím, že má zaručené „správný“ názor, usazený v nějaké „jedinečné“ ideologii, ze které se s noulou

dávkou předvídavosti odvíjí vše, co nam často sdělují ideologiemi ocarovaní domácí autoři. Za své odpovědi ručí nebyvalým rozhledem, domyšlením věci do hloubky, skutečnou intelektuální odpovědností. Výsledkem je čtenářův pocit, že má co do činění s neobyčejně otevřenou myslí.

Nemá smysl prozrazovat základní argumenty, které se objevují v rozhovorech na široké spektrum témat – od důsledků 11. září 2001 až po krizi evropských hodnot nebo vztah mezi Evropskou unií a českými tradicemi. Každé z těchto témat je zajímavě osvětlováno nejenom Rupnikovými odpověďmi, ale i Hvíždalovými otázkami. Je to prostě výjimečný rozhovor, vedený dvěma výjimečnými osobnostmi o výjimečně závažných otázkách složité doby.

Víc úvah, polemik a esejí politologa JUDr. Jiřího Pehe naleznete na www.pehe.cz.

Rádio: Na MZV jsou absolventi moskevského institutu

České ministerstvo zahraničí zaměstnává zhruba stovku absolventů Moskevského státního institutu mezinárodních vztahů, jedné z nejpřesvědčivějších komunistických škol, uvedlo Rádio Česko.

Podle dřívějších informací médií je mezi nimi například náměstek ministra zahraničí Jan Kohout a zástupce Česka při NATO Štefan Fule, o kterých se hovoří jako o členech levní překlennovací úřednické vlády Jana Fischera. Kohout má být ministrem zahraničí, Fule by mohl být vicepremiérem pro EU.

Rádio Česko zmínilo, že z dvaceti nových českých velvyslanců, kteří mají v blízké době zamířit na diplomatické posty, je minimálně pět absolventů moskevské komunistické elitní školy. Moskevský institut měl podle rádia úzkou vazbu na komunistickou rozvědku KGB. Rádio Česko také uvedlo, že Národní bezpečnostní úřad nepovažuje institut za velké bezpečnostní riziko.

Lidé, kteří přišli v komunismu o práci, se dočkají kompenzací

Poslanci ČR by mohli ještě před koncem tohoto funkčního období schválit příspěvky k důchodům lidem, kteří z politických důvodů přišli o práci v době komunismu. Návrh zákona sněmovně předložil premiér v demisi Mirek Topolánek (ODS), vedle jeho stranického kolegy Jana Vidima se pod předlohu podepsalo šest sociálnědemokratických poslanců a nezaražený Petr Wolf.

Lidé by mohli k důchodu získat nejvýše 2500 korun měsíčně, celkem se počítá s výdaji maximálně asi 100 milionů korun. Návrh zákona předložila skupina poslanců sněmovně minulý týden. Na některém ze zasedání by měla návrh posoudit vláda, buď kabinet v demisi nebo nová vláda premiéra Jana Fischera.

ČESKÝ PRÁVNÍK

Jakékoliv právní problémy v amerických státních a federálních úřadech a soudech kdekoliv, včetně občanství, imigrace a legalizování. Advokátní pomoc v ČR a SR.

V. PECHOTA, Jr. Esq.

225 West 34th Street
18th Floor, Suite 1800
New York, NY 10122

(212) 268-4969

Rozumíme česky i slovensky

Z policajného zápisníka

Borža prehovoril o vraždách

Výpovedani Alexandra H., známeho v podsvetí ako Šani, a Dušana B. alias Boržu pokračovalo dnes pred Okresným súdom v Prešove hlavné pojednávanie vo veci vraždy dvoch mužov podsvetia Jána Kromku a Petra Klešča. Títo dvaja, spolu s Ladislavom B. a Slavomírom S., čelia obžalobe z trestného činu vraždy, za čo im hrozí v prípade dokázania viny trest odňatia slobody na 15 až 20 rokov.

Obidve vraždy sa stali v roku 1997, keď v slovenskom podsvetí zúrila vojna medzi jednotlivými gangmi o vplyv nad teritóriom, ktoré na východe Slovenska ovládal Robert Holub.

Muž vypustil rybníky, hrozí mu osem rokov basy

MARTIN. Zo zločinu porušovania ochrany rastlín a živočíchov obvinil martinský vyšetrovateľ 41-ročného muža, ktorý v Národnom parku Malá Fatra v lokalite zvané Tajchy vypustil vodu z dvoch rybníkov s chránenými živočíchmi. Žil v nich chránené živočichy skokan hnedý, rosníčka zelená, ropucha bradávičnatá a mlok bodkovaný. Poškodením biotopu došlo k ich úhynu, čím obvinený muž pôsobil škodu vo výške najmenej 995,800 eur (30 miliónov Sk). Hrozí mu trest odňatia slobody tri až osem rokov. (tasr)

Policijti fingovane kúpili samopaly

BANSKÁ BYSTRICA. Pol roka pripravovali policajti z Banskej Bystrice akciu, pri ktorej rozložili päťdesiat skupinu obchodníkov so zbraňami. Skupina sa zaoberala nelegálnou výrobou, opravami, ale aj predajom zbraní. Za nelegálne obchodovanie organizátorom hrozí trest od sedem do desať rokov. Policajti predstierali, že majú záujem kúpiť samopaly. V nedeľu uzavreli obchod. V Sahách kúpili od troch obchodníkov tri samopaly za viac ako štyri tisíc eur.

Mužov vo veku od 28-44 rokov bez odporu zadržali. Pri domových prehliadkach našli ďalšie samopaly, šesť pištoľí, viac ako 3300 nábojov a 40 zásobníkov. Akcie sa zúčastnilo 60 policajtov. Vyšetrovatelia momentálne skúmajú odkiaľ zbrane pochádzajú a či s nimi bola páchaná trestná činnosť.

Z družstva ukradol prasiatka

Možno hospodárska kríza a obavy z hladu sa podpísali pod netradičnú krádež v obci Hrašné (okr. Myjava). V noci z nedele na pondelok sa tu totiž neznámemu páchateľovi podarilo z areálu družstva ukradnúť 18 prasiatok s priemernou váhou 16 kg. Krádežou družstvu vznikla škoda 1200 eur. Páchateľovi resp. páchateľom hrozí trest odňatia slobody až na dva roky.

Ze soudní síně

Policie proti fašismu

Deaktivace z Ústavu pro odhalování organizovaného zločinu (UOOZ) zadrželi minulý měsíc v Praze a na dálnici D1 čtyři muže napojené na ruský jazyčný organizovaný zločin. Byl mezi nimi i jedenáctiletý Armén, který chtěl v Česku urovnat spory mezi jednotlivými ruskými mluvicími gangy. Podle policistů stojí tento muž za nájemnou vraždou řidiče společnosti Sazka z listopadu 2007 a za pokusem o vraždu arménskému podnikateli na Václavském náměstí v Praze.

Zmíněný Armén, jeden z šéfu mafie ze zemí bývalého Sovětského svazu, si prý objednal obě vraždy, jejich vykonavatel se však v obou případech spletl v osobě obětí. Zemřel tak nevinný mladík, který s gangy neměl vůbec nic společného. Druhý napadený přežil.

Kauza HSystem uzavřena

Za účast na rozsáhlém podvodu v kauze vytunelované společnosti HSystem mají jít bývalí vrcholní představitelé společnosti Jaroslav Vítek a Jaroslav Eliáš na devět let do vězení. Ladislav Tůma dostal trest o rok kratší. Verdikt vynesl pražský městský soud. V kauze HSystem přišlo podle soudů nejméně 1095 lidí o minimálně 980 milionů korun, které do dnešního dne nebyly vráceny.

Muži, kteří v minulosti působili jako představitelé či členové představenstva HSystemu, si mají své tresty odpykat ve věznicích s ostrahou. Soud jim také uložil, aby společně s majoritním akcionářem HSystemu Petrem Smetkou, který již dříve dostal pravomocné dvaletní vězení, částí klientů zaplatili škodu, zbytek odkázal na občanskoprávní řízení.

Disident a novinář Jiří Pelikán pracoval pro StB

Jeden z nejznámějších československých disidentů, novinář Jiří Pelikán, pracoval na začátku 60. let pro Státní bezpečnost. Podle *Mladé fronty Dnes* (MfD) ji pomáhal unést německého představitele studentského hnutí Dietera Konieckého, který byl v roce 1961 v Česku odsouzen k deseti letům za špionáž. Policie se na Konieckého zaměřila, protože často cestoval do zahraničí a angažoval se ve studentském hnutí po celé Evropě. Pro StB to byl jasný důkaz, že je špiónem německé tajné služby. Žil ale v západním Německu. StB se proto podle MfD spojila s Pelikánem, kte-

rý byl v té době předsedou Mezinárodního svazu studentstva, a společně připravili plán, jak dostat Konieckého do východního Berlína. Tam ho poté zatkla východoněmecká policie a tajně dopravila do Prahy. V květnu 1961 byl student v neveřejném procesu odsouzen, uvedl list.

Pelikán opustil KSČ po roce 1968 a následně emigroval. Když později mluvil o své komunistické minulosti, přiznával se i k politickým čistkám. To, že aktivně pomáhal StB, se nevědělo. Dokumenty, které to potvrzují, objevil historik Vojenského historického ústavu Prokop Tomek.

„Vyhlička je mizerná. Skrz ty mříže vidím šibenici, skrz tu šibenici ostnatý drát a skrz ten drát hřbitov.“

Pravěk Karel

ČESKÉ A SLOVENSKÉ VIDEO KAZETY — BEST QUALITY — V BARVĚ

Nabízíme 30 různých VHS video kazet, cena \$20 za kus

DOBŘÍ VOJÁK ŠVEJK - APON 5551/55518 - hraje R. Hrušínský, 2 VHS

OPERY NA VHS KAZETÁCH

B. Smetana: Prodáná nevěsta o 3 dějstvích \$25

A. Dvořák: Rusalka o 3 dějstvích \$25

České a Slovenské audio kazety. Cena \$5 za kus

Nové kopmaki disky:

Nejpopulárnější písně - Budvarka APON-2524

Polky Valčíky APON-2547

Moravanka APON-2515

Cena \$12.99 za kus.

Polky, valčíky, lidovky,

populární písně,

čardáše, národní písně a tance.

Pište nebo volejte pro katalog.

Provádíme převody z evropského na americký video systém a naopak 60 až 90 min, \$25 kazeta - \$5 poštovné

APON MUSIC AND VIDEO, INC.

P. O. Box 3082, LIC, NY 11103, USA

Tel. (718) 721-5599

Sloužíme krajanům přes 40 let — www.aponrecords.com

Putování Prahou

Staroměstská radnice v Praze

Dnes vkročíme do jedné z nejznámějších staveb Prahy – navštívíme Staroměstskou radnici. Základní kámen k ní položen nebyl, neboť nevznikla jako novostavba. Měšťané totiž postupně skupovali a přestavovali jednotlivé domy. Radnice je známá především orlojem, ale unikátní skrytá i podzemí. Také zde proběhla volba Jiřího z Poděbrad za českého krále.

Psal se rok 1338, když český král Jan Lucemburský udělil staroměstským měšťanům povolení zřídit si svoji vlastní radnici. Usilovali o ni více než sto let.

Měšťané řešili situaci tak, že koupili dům, který už na tom Staroměstském rynku stál. Dům jednoho ze svých měšťanů Wolflina od Kamene a tento dům se stal základem dnešní Staroměstské radnice.

Když dům přestal vyhovovat, měšťané skupovali další. Do roku 1945 tu stálo i jedno křídlo ve stylu novogotiky, které stavební známý vídeňský architekt Petr Nobile. Od počátku se však tato část radnice setkávala s kritikou a existovaly projekty na jinou stavbu.

Dokonce na přelomu 19. a 20. století byl udělán projekt architekta Josefa Gocára. Byl supermoderní, i dnes by vyvolal značnou kontroverzi, protože mimo jiné se tam navrhovala stavba v podobě pyramidy, která by byla o několik desítek metrů vyšší, než je ta dnešní 70 metrů vysoká věž.

Během pražského povstání novogotické křídlo radnice vyhořelo a byla zničena řada významných dokumentů a knih. Nakonec bylo strženo a od té doby se vedou diskuse o dostavbě radnice. Proběhlo několik architektonických soutěží, žádná z nich však neměla jednoznačného vítěze. Případná nová stavba by změnila současný pohled na příčelní kostela sv. Mikuláše.

Nedílnou součástí Staroměstské radnice je orloj. Ve své původní podobě vznikl kolem roku 1410 a je to práce Mikuláše z Kadaně. Později došlo k celé řadě zásadních úprav. Jednu z nich – už na konci 15. století – měl provést mistr Hanuš.

K velké úpravě potom došlo v 19. století, protože v této době byl orloj doplněn známým kalendářem od Josefa Mánesa. Originál byl na orloji přibližně 15 let a potom samozřejmě počasí a další klimatické vlivy vykonaly své. Byla pořízena kopie a originál byl umístěn do Muzea hlavního města Prahy a tam je dodnes. Orloj samozřejmě tak, jak ho známe dnes, je výsledkem rekonstrukce, ke které došlo po roce 1945. Byla nutná, protože shořeli apoštolové, shořela kopie desky od Josefa Mánesa, známým způsobem byl zničen hodinový stroj a byla tam celá řada dalších škod.

Dnešní figurky apoštolů jsou dílem Vojty Suchardy. Mechanismus orloje je umístěn na zdi radnice v kamenné věžičce, ke které jsou dva klíče. Jeden má orlojník, druhý magistrát. Do konce války se orloj natahoval klikou, pak byl připojen na elektromotor. Na stejném principu pracuje ještě londýnský Big Ben.

Ale sestupme teď do podzemí radnice. Díky povodním se ve středověku dělala řada opatření a výsledkem bylo, že se postupně zvyšovala terénní úroveň Prahy.

Tam, kde bylo přizemí nebo do-

konce první patro, jsou dneska prostory ve sklepech. Prostor pod Staroměstskou radnicí je velice rozsáhlý, protože tam jsou zachovány zbytky rané středověkých budov, je tam zachován i zbytek středověké ulice. Na rekonstrukci se podílel jeden z nejvýznamnějších českých architektů 20. století Pavel Janák, kterého známe také z úprav Pražského hradu, Černinského paláce a dalších staveb.

A když mluvíme o radnici, nejdě se nezmínit o jejích obyvatelích. V době Jana Lucemburského město spravoval rychtář přímo dosazený panovníkem. Později si měšťané začali mezi sebou volit konšele.

Těch bylo 12 a mezi sebou si konšele volili prvního z nich, který měl postupně titul purkmistra, později titul primase a z toho se vyvinul dodnes používaný titul primátora.

Od nastupu Habsburků docházelo k postupnému oklešťování práv měst a ještě horší to bylo po Bílé hoře. Před radnicí bylo popraveno 27 českých pánů. Na chodníku tuto událost připomínají vyznačené kříže. Dějinné události zobrazuje i výzdoba radnice. Jsou tu mimo jiné obrazy Václava Brožíka, významného představitele generace Národního divadla.

V sále zasedání městského zastupitelstva jsou dva monumentální obrazy – Volba krále Jiřího z Poděbrad českým králem a Mistr Jan Hus před koncilem kostnickým. Obraz Volba krále Jiřího z Poděbrad tam není náhodou, protože 2. března roku 1458 tam byl zvolen českým králem. Je to jediný případ v české historii, kdy český král byl zvolen právě ve Staroměstské radnici. Za prvé to svědčí o velkém významu měšťanů a Starého Města Pražského a také to svědčí o tom, že zřejmě Pražský hrad byl v té době v tak špatném stavu, že se tam asi vůbec nenašel reprezentativní prostor, ve kterém by bylo možné panovníka zvolit.

Mimochodem modelem pro osoby na obrazech byly známé osobnosti té doby – je tu i tvář autora obrazu Václava Brožíka a jeho otce.

RADIOPRAHA

Nejsevernější česká loreta

Rumburská Loreta, která je nejsevernější památkou svého druhu v České republice, se v pátek 22. května již potřetí otevře během noci veřejnosti. Loreta se otevírá v rámci Festivalu muzejních nocí, kterou vyhlásila Asociace muzeí a galerií. Loretánskou noc, jak se akce jmenuje, v předchozím roce shlédlo 400 návštěvníků.

Rumburskou Loretu postavil v arcálu kapucinského kláštera v letech 1704 až 1709 majitel panství kníže Antonín Florian Lichtenštejn, vysvěcena byla 15. září 1707. Shoduje se s italskou předlohou v měřítku i v architektonickém členění výzdobě, podle které kníže nechal nárys lorety pořídit.

Citáty Jana Wericha

„V Česku se platilo více za muziku než za fyziku, a proto zde není žádný Einstein.“

Ze zápisníku

✓ BITVA O BRNO

Ukázku bitvy u Olomouce, která na sklonku druhé světové války umožnila osvobození Brna, letos poprvé ve dvanáctileté historii vzpomínkové akce zpestřil přelet německého letounu Messerschmitt Me-109. Umožnilo to ideální slunečné počasí a díky této letecké podpoře k osvobození téměř nedošlo, řekl v nadsázce jeden z tvůrců akce Dan Urbánek. Bitva skoro 3000 nadšenců v historických uniformách přilákala do okolí Olomouce více než dva tisíce diváků.

✓ ČESKÝ RÁJ ODKRYJE SVÉ TRINÁCTÉ KOMNATY

Odkrytí míst, kam se lidé běžně nedostanou, bude největší novinkou letošní rekreační sezony v Českém ráji. Ta odstartovala dobrodružnou cestou z Rovenska pod Troskami do Radvánovic. Své „trinácté“ komnaty ukáží turistům v červenci a v srpnu hrady a zámky, muzea nebo řemeslnické dílny. Něco zajímavého a neobvyklého čeká na návštěvníky Českého ráje během letních prázdnin každý den. Neobvyklé atrakce připravilo pro turisty Sdružení Český ráj se svými partnery z oblasti cestovního ruchu.

✓ MEDVĚDI V JIHLAVĚ

Dlouhé fronty návštěvníků čekaly u vchodu do jihlavské zoologické zahrady, stovky lidí sem přilákalo nejen krásné počasí, ale hlavně otevření nové expozice malajských medvědů – Malay medan. Slevu ke vstupu měli návštěvníci s plyšovými medvědy, i ti, co přinesli ke Dni Země vysloužilý elektrospotřebič. Konal se také pokus o medvědí rekord a zábavný program. Za novou expozici zaplatil jihlavský magistrát 20 milionů korun. Architekt Jaroslav Huňáček pro medvědy ve stráni vytvořil velkou skalní expozici s proudící vodou a průrvami.

✓ BOJO SRP A KLADIVO

V Brně-Králově Poli se slovně střetli příznivci užívání symbolů srpu a kladiva s jejich odpůrci. Kousek od pomníku padlým vojákům Rudé armády, kam nechala radnice nové symboly srpu a kladiva vsadit, protestovali iniciátoři výzvy Drželi transparenty, na nichž srp a kladivo označili za symboly totality. Proti nim byli mladí komunisté. Z okolí kostela je i s jejich rudými vlajkami, na nichž byl rovněž srp a kladivo, vykázal katolický duchovní Josef Jahoda. Jahoda komunistům řekl, že i on považuje srp a kladivo za symbol totality, a proto si nepřeje, aby se vedle kostela objevily.

„Vážím si těch, kteří tady padli, vážím si rudé hvězdy, ale nevážím si srpu a kladiva.“ uvedl. Poté si nechal donést z fary list vlastnictví dokládající, že prostor mezi pomníkem a kostelem patří církvi. Teprve když komunisté listinu uviděli, odešli.

✓ HODINÁŘ PŘISELO RUKU

Neznámý vandál poškodil sochu Hvězdáře na pražském Staroměstském orloji. Ulomil ji ruku. Socha už je v restaurátorské dílně, odlomená ruka se ale nenašla. Událost se stala někdy mezi 27. a 29. dubnem. Sochu podle policie zakrývala ochranná síť. Na tu se asi někdo zavěsil a ulomil postavě ruku, miní policie. Na orloji je řada soch a právě Hvězdář už o ruku jednou přišel, stalo se to v roce 2007. Orloj zhotovil začátkem 15. století Mikuláš z Kadaně, později jej údajně zdokonalil mistr Hanuš z Růže. Podle pověsti nechali radní Hanuše oslepit, aby nemohl vyrobit kopii. Tvůrce prý z hrozný stroj zastavil. Ve skutečnosti orloj přestal fungovat v roce 1865 a pomstilo, že bude odstraněn. Mechanismus dokázal opravit hodinář Ludvík Hainz.

✓ ORIENTEXPRESS ZAVÍTAL DO PRAHY

Do Prahy minulý týden zavítal luxusní a legendami opředený vlak Orient Express. Souprava přijela z Vídně na Smíchovské nádraží, neboť hlavní nádraží je v rekonstrukci. Vlak přijel do ČR přes Břeclav a kopíroval trasu brněnských pendolin. K vidění tak byl ještě například v Brně, České Třebové, Pardubicích či Kolíně. Jeho pouť začala v Benátkách, pokračovala přes Vídeň, v Praze se zdržel dva dny a odtud se vydal na cestu do Paříže. Luxusní vlak vyjel poprvé před 125 lety. V 80. letech 20. století jeho slávu oživil podnikatel James B. Sherwood. Do Prahy vlak zavítal poprvé v roce 1994. České hlavní město se v posledních letech stalo jeho tradiční zastávkou. Loui zde byl třikrát. Vlak stejně jako před sto lety i dnes vozí evropskou smetanou, která si to může dovořit – ceny jízdenek se pohybují v řádech tisíců eur.

Párk zákonem chráněného sokola myšiara sa usadil na okne prievádzského paneláka. Ornitológ upozorňuje, že tieto dravce sú zákonom chránené a keď sedia na vajkách, nesmie ich človek rušiť, ani prikrmovať. Majiteľka bytu Helena Kostolná sa sokolom potešila. „Vôbec mi ich prítomnosť neprekáža, sú to krásne zvieratá a robia mi radosť,“ povedala. Sokol myšiara sedí na vajciach asi mesiac a ďalší mesiac trvá, kým mláďatá vyletia z hniezda.

Staroměstská radnice a kostel sv. Mikuláše na snímku z roku 1901.

Vaříme pro Vás

PLNĚNÉ VEPŘOVÉ ŘÍZKY

4 vepřové řízky, 4 plátky šunky, 4 plátky sýra, 1 naložená červená paprika, sůl, pepř, olej.

Omáčka: 4 lžice tatarské omáčky, 4 lžice ostrého kečupu, 4 lžice bílého jogurtu nebo zakysané smetany.

Větší očištěné řízky osušíme, ostrým nožem v nich prořízneme kapsu a maso naklepeme. Kapsy v maso rozevřeme, vyloíme kořením, vložíme do nich plátek šunky a plátek sýra (sýr můžeme i nastříhat) a kousek papriky. Otvor v maso spicháme párátkem nebo jehlicí, povrch osolíme a opepříme. Naplněné řízky v horkém oleji pomažeme po obou stranách, aby se maso důkladně propeklo.

Podáváme s omáčkou, kterou připravíme takto: Tatarskou omáčku smícháme s kečupem a jogurtem nebo smetanou, podle potřeby dochutíme. Jako příloha jsou vhodné va-

řeně brambory. Vše nakonec ozdobíme jemně nasekanou petrželkou.

Malý oznamovatel

Prodám známou a dobře zavedenou evropsko-českou restauraci v Denveru. Tel: (303) 562-6075. Zn: 4069/1-9/09.

Apartment for rent in College Point, Queens. 2 Bedrooms on a 2nd floor of a private home. Rent \$1500, utility included. Call 917 535-5200. Zn: 4106/5-9/09.

Prodám za výbornou cenu prosperující autodilnu na německé vozidlo. 19 let v provozu v San Diegu, Kalifornie. Zdravotní důvody, odchod do penze. E-mail: Sotka1@msn.com, nebo volejte: (760) 630-0420 day, (760) 731-7454. Zn: 4062/1-9/09.

Kind, warm hearted and gentle Czech speaking person needed to care for elderly Czech lady - flexible times. Please reply to: Milan A. SeGall.

DDS, 11 Fifth Ave., New York 10003, Tel: 212-979-0020, e-mail: Milan SeGallDDS@msn.com. Zn: 4095/2-9/09.

Jakékoliv informace o životě zemřelého inženýra Vladimíra Adámka, narozeného v Olomouci a od roku 1965 žijícího v USA jako důlní inženýr v Institute of Mines v Pittsburghu, hledá jeho dcera z Prahy. Zn: 4110/9/09.

Family Adult Home/Nursing Home for Czechs and Slovaks in Seattle-Kenmore, WA. Tiché lesní, parkové prostředí nad Lake Washington. Decentní péče, zdravá strava, piano, sauna, masáže, wireless internet, cable TV. Companion available. Czech and Slovak speaking. Grand opening September 2009. Contact (206) 227-1506, e-mail: Karolosu@aol.com. Zn: 4116/9-12/09.

Inzeráty v MALÉM OZNAMOVATELI stojí \$10 za prvních 20 slov, \$15 za dvojičtění. Každé další slovo stojí \$1. Chcete-li celý inzerát vytištěný tučně, připočítejte 50% celkové částky.

Odpovídejte-li na inzerát, zalepte Vaši odpověď do ozámkované obálky označené jménem inzerátu a jeho značkou (vytištěnou tučně) a pošlete v další obálce do naší redakce. Například v prvním inzerátu v tomto čísle by to bylo: Prodám známou - Zn: 4069/1-9/09. O další informace volejte redakci (516) 674-9433.

University of Washington Department of Slavic Languages and Literatures

is offering a

**Summer Intensive
Elementary Czech 401 - 403 course**
June 22 - August 21, 2009

Students complete the equivalent of one year's worth of a college-level foreign language in just nine weeks. The daily class meetings (Monday - Friday from 1:10 p.m. - 4:30 p.m.) of summer intensive Czech are the best way to learn a new language. Students will build a strong foundation of the target language, focusing on conversational competence and interactive routine of everyday social situations. Immersing yourself in the Czech language and exposure to Czech culture (folk-songs, literature, history, films, etc.) will bring rapid progress to your communicative skills. The 9-week program encompasses 140 hours of instruction, and a number of outside-class activities.

Registration starts on April 20th, and continues through May.

Students who complete this course are eligible to participate in the three-week Early Fall in Prague program. The study abroad program includes lectures by Czech writer Ivan Klíma, politicians, historians, architects, etc., as well as a number of field trips in-and-around Prague. Students can earn an additional 6 credits for participation in the Prague program.

For more information about summer intensive Czech at the University of Washington, or the Early Fall in Prague program, visit: <http://depts.washington.edu/slavweb/> or contact Jaroslava Soldanova (email: jsoldan@hotmail.com).

Sokol Washington, DC

cordially invites you to
Jiří Václav Parma

Memorial Tennis Tournament

Sunday, May 10th, from 8:30 am to 6 pm in Bluemont Park, 601 N. Manchester St., Arlington, VA.

Entry fee for Sokol members pre-registration \$10, nonmember \$15; day of the tournament for Sokol members \$15, nonmembers \$20.

The registration fee guarantees at least two singles games and includes food, beverages, trophies for winners and most importantly - fun!

Everybody is welcome - all age and skill levels!

www.sokolwashington.org

Slavic-American Festival of Saints Cyril and Methodius

Sponsored by the St. Luke Sisterhood and Sokol Washington, DC

Saturday, May 16th from 11 AM to 9 PM, St. Luke Orthodox Church, McLean, Virginia

Cultural program and music throughout the day - Slavic food, delicacies, beers and wines from Northern and Southern Europe.

moon bounce and games for the children, sports activities for adults
Free Admission

Church contact - Father P. Garland: 703-298-2619

Sokol contact - A. Bartos: 703-395-1071

Directions: From I-495 (beltway) take exit 44, Georgetown Pike (193), towards Langley, St. Luke Orthodox Church is 0.8 miles on the right hand side, 6801 Georgetown Pike, McLean, VA 22101

www.sokolwashington.org

Czech Embassy, Wash., DC

Czech director Olga Dabrowska will come to Washington, DC to present her film

Marbles (Kuličky)

as part of the *Lions of Czech Film Series* at the Avalon Theater, 561? Connecticut Ave. NW, Washington, DC on May 13, 2009, 8 pm. The screening will be followed by a question and answer session with the director, Marbles is Dabrowska's directing debut film.

The tickets may be purchased at the box office 30 minutes before the start of the show.

Česká škola v Astorii, Queens
hledá

učitele/učitelky češtiny.

Nabízíme mimoškolní výuku českého jazyka dětem od 5-14 let. Uspěšní kandidáti budou mluvit plynule česky, budou mít zkušenosti se vzděláváním dětí, schopnost pracovat v silné kolaborativní prosředí, a zájem o podporu českého kulturního vzdělání.

Nástup možný od září 2009

Požadované: vysokoškolské vzdělání a americké pracovní povolení. Pedagogický směr a česká a/nebo americká aprobace jsou upřednostňovány, ale nejsou podmínkou.

Zajímá vás? Zapište životopis na adresu blankaks@aol.com, k rukám pí. Blanka Sylvester, ředitelka.

Sokol, New York

Sokol New York is proud to announce its 142nd Annual Exhibition

Ballet Program

Friday, May 15th, 6 pm

Tae Kwon Do Program

Saturday, May 16th, 1 pm

Gymnastic Program

(Věřejné cvičení)

Sunday May 17th, 1 pm

For information: (212) 861-8206, 420 East 71st Street, New York 10021, www.sokolnewyork.org

Consulate General of the Czech Republic, Chicago

cordially invites you to

Homage to a Great European: Sir Nicholas Winton

"Save one life, save the world"

Thursday May 21, 2009, 6:00 p.m. at Illinois Holocaust Museum and Education Center, 9603 Woods Drive, Skokie, Illinois 60077.

Keynote speaker: Honorary Consul General of the Czech Republic in Philadelphia **Peter A. Raffaeli**. Followed by the screening of Matěj Minář's film *The Power of Good* (Winner of the International Emmy Award 2002). Cocktail reception opening the event.

A free optional tour of the Museum starts at 5:00 p.m.

RSVP to Lillian Polus Gerstner at 847.967.4842 or lillian.gerstner@ilhmec.org

Made possible through cooperation of Consulate General of the Czech Republic, Illinois Holocaust Museum and Education Center and The British Consulate-General in cooperation with Prague Committee of the Chicago Sister Cities International Program, American Jewish Committee Chicago Chapter and American Friends of the Czech Republic, Washington, DC

Permanent Mission of Slovakia to the United Nations

Invites you to the

FOURTH ANNUAL SLOVAK FASHION NIGHT

on Thursday, May 14th, 2009 from 8pm to 10pm at the Bohemian National Hall - Grand Ballroom, 321 East 73rd Street, New York, NY 10021.

Czech Radio - Cleveland

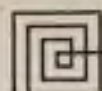
Neděle od 1 do 2 hod.

WERE 1490 AM DIAL

Neděle od 3 do 5 hod

WHKW 1220 AM DIAL

Uvadi Joe Kocáb

CZECH CENTER

ČESKÉ CENTRUM

České centrum zve na

Ostrava in New York

5. - 13. května

"OSTRAVA DAYS" IN THE BOHEMIAN NATIONAL HALL

8. května, 19:00 hodin, České centrum New York

Koncert souboru Ostravská banda, promítání dokumentárního filmu *Ostrava Days 2007* a diskuse účastníků festivalu *Ostrava Days* a primátorem Ostravy, Petrem Kajnárem.

JAN BALABÁN - READING

11. května, 18:30, České centrum New York

Autorské čtení spisovatele Jana Balabána, který byl oceněn významnou literární cenou Magnesia Litera Prize.

KOLIK PŘÍBĚHŮ MÁ DEN

13. května, 18:30, České centrum New York

První celovečerní film na světě, který je natočený fotoaparát. Ostrava, město před našima očima. Unikátní časosběrná dokumentární koláž o proměně ocelového srdce republiky v město barev, kontrastů, industriální nostalgie i nejmodernější architektury. Pro Českou televizi vyrobilo Mr. A-Z Production a QQ Studio Ostrava. Na vzniku filmu se podílelo 22 fotografů, zejména však: Vladimír Mráz, Jan Koster, Lubomír Chmelař, Antonín Genser, Pavel Kotala a další. Scénář, střih a režie: Vladimír Mráz.

Výstavu

Zdeněk Lhotský, Rebeca Huerta Viga - Studio Pelechov

15. května - 13. června

Vernisáž výstavy: 15. května, 18-20 hodin, České centrum New York

Tradice Studia tavené skleněné plastiky v Pelechově sahá do 50. let minulého století, kdy jej založili světoznámí sklářští výtvarníci Stanislav Libenský a Jaroslavou Brychtovou. Jejich pokračovatelem a současným majitelem Studia je firma Lhotský, s.r.o., již vede Libenského žák Zdeněk Lhotský. Rebeca Huerta Viga je mladá umělkyně z Mexika, která dostala na Pelechově příležitost realizovat své věci a těší se široké podpoře studia Lhotský-Pelechov.

Film

České dokumentární filmy - Bye Bye Shanghai

15. května, 20 hodin, České centrum New York

Dokumentární film *Bye Bye Shanghai*, režie: Jana Boková, 2008

Snímek o exulantech natočený českou dokumentaristkou žijící v Argentině stojí na rozhraní dvou společenských epoch, neboť hovoří-li Václav Bělohradský, Petr Král a řada dalších o exilu, tak mluví o osobní minulosti, která se rozlévá do drobných epizod důvodů a následků exilu, všichni ale o něm vyprávějí dnes, kdy se vzpomínky na putování mezi hranicemi států a jazyků proměňují v obecný příběh nezakotvenosti, setrvalého vnitřního vyhoštění.

České centrum je otevřeno:

Galerie: Pondělí-Pátek 10:00-17:00, Čtvrtek 10:00-19:00

Office: Úterý-Pátek 10:00-17:00, Čtvrtek 10:00-19:00

Join our Czech Center Club!!

České centrum nabízí svým příznivcům možnost stát se členy Klubu Českého centra. Pro členy nabízíme mnoho zajímavých nabídek, výhod a slev. Každý člen obdrží tričko [doh-bree dehn], slevy na akce pořádané Českým centrem a další výhody. Více informací o Klubu na www.czechcenter.com

Pro více informací kontaktujte:

České centrum New York, 321 East 73rd Street, New York, NY 10028
Kontakt: tel. 646 422-3399 • info@czechcenter.com • www.czechcenter.com

CALL METLIFE AUTO & HOME®.

• Superior Products • Superb Service • Sound Advice

MetLife
George Juraj Kurimsky
300 Motor Parkway, Suite 105
Hauppauge, NY 11788
Telephone: (631) 582-6544 x 5015
Cell phone: (718) 753-5147
gkurimsky@metlife.com
www.kurimsky.com
Guarantees for the life in life

MetLife

Pravda a legenda

ZÁZRAK
V
DUNKERQUE

Když Adolf Hitler zastavil německé tanky, podařilo se Spojencům evakuovat všechny obklíčené jednotky.

K severofrancouzskému přístavnímu městu Dunkerque se zdánlivě nezadržitelně blížily německé tanky. Zbývalo ještě patnáct kilometrů a do jejich rukou by jistě padl další spojenecký přístav. Německé jednotky postupovaly k pobřeží Lamanšského průlivu tak rychle, že se tisíce britských a francouzských vojáků ocitly náhle v obklíčení. Jejich pozice byla stále povážlivější. Spojenci se tísnil na břehu s mořem za zády a zepředu na ně útočil nepřítel, který vzbuzoval dojem, že je ve velké přesile.

Najednou se však kola všech německých vozidel zastavila – nad bojujícími jednotkami se rozhostilo mrtvolné ticho. Rychlý postup německých obrněných vojsk jako by zastavila nějaká neviditelná ruka. Spojenci v tu chvíli nemohli tušit, že 24. května 1940 vydal Adolf Hitler osobně za svého hlavního stanu rozkaz, aby se tanky neprodleně zastavily.

Akce „Dynamo“

Britové a Francouzi se chopili příležitosti a zahájili rychlou improvizovanou akci *Dynamo*. Všem použitelnými plavidly, která bylo možné v dané chvíli sehnat a nasadit, evakovali obklíčené a zoufalé vojenské jednotky. Torpédové čluny a torpédoborce, jachty a rybářské čluny a dokonce i vlečné lodě převážely vojáky na větší dopravní lodě, které kotvily dále od pobřeží a odplovaly s nimi do bezpečí do Anglie. Když pak 4. června 1940 skutečně zavlála nad Dunkerque vlajka s hákovým křížem, zmocnili se Němci téměř veškerého válečného materiálu Britů, ale přibližně 338.000 vojáků z obklíčení uniklo.

Nová zázračná zbraň

Ofenzivu směřující na západ zahajovalo německé vojenské velení se značnou nechtí, protože generální štáb velmi přesně věděl, o kolik jsou jejich vlastní jednotky početně slabší. Dokonce i tankové vojsko, což měla být nová německá moderní zbraň, mělo nižší stav a méně výkonná bojová vozidla, než francouzská armáda.

Touto novou pancéřovou zbraní byl Hitler fascinován natolik, že pověřil generála Heinze Guderiana, aby v rámci německého Wehrmachtu vybudoval speciální obrněné jednotky.

Zatímco Francouzi rozdělili silné tanky rovnoměrně ke všem jednotkám, aby chránily jednotlivé útvary, soustředili Němci novou zbraň do několika málo divizí, a získali tak mimořádnou údernou sílu. Tyto divize vezly dostatek pohonných hmot, aby mohly postoupit o 150 až 200 kilometrů vpřed bez nutnosti zásobování a teprve pak jim letectvo shazovalo kontejnery s další částí pohonných hmot. Tato nezávislost na ostatních jednotkách představovala zcela nové možnosti: pancéřové jednotky mohly postupovat hluboko za nepřátelské obranné linie a odříznout protivníka od jeho týlu.

Tato idea bleskové války se soustředěnými tankovými jednotkami však nepochází, jak se všeobecně předpokládá, z Německa. Vyvinuli ji krátce po 1. světové válce britští vojenscí stratégové. Jak v Británii, tak i ve Francii však tuto taktiku záhy opět zavrhl – připadala jim příliš moderní a dosud se neměla možnost osvědčit v přímém boji. I Heinz Guderian narážel v Německu na značný odpor z mnoha stran.

Taktické úvahy

Při přípravě úderu na Francii vypracoval generálporučík Erich von Manstein se svým spolupracovníkem, majorem Henningem von Tresckow, rafinovaný plán. Francouzská armáda se na základě svých zkušeností z 1. světové války opívala 130 kilometrů dlouhou Maginotovou linií, což byl mohutný, zdánlivě neprokonatelný systém pevností podél francouzské východní hranice. Na jihu pak tvořilo baštu proti Německu neutrální, ale dobře hájené Švýcarsko. A na severu, v Belgii, se rozkládalo pohoří Ardeny. Francouzi kalkulovali s tím, že v tomto hornatém terénu nemohou rychlé tankové jednotky operovat, takže tuto přirozenou hranici při zabezpečování země zanedbali. Byla to strategická slabina, kterou Němci využili později ve svůj prospěch.

Věrolomné přepadení

Zprvu však Erich von Manstein zaskočil Francouze docela jiným plánem: 10. května 1940 přepadly německé ozbrojené síly tři malé neutrální státy, Lucembursko, Belgie a Nizozemsko. O výsledku tohoto válečného tažení rozhodl během několika dnů zvláštní německý výsadek. Hned v první den seskočilo z paluby tichých nákladních kluzáků 78 německých výsadkářů na střechu belgické pevnosti Eben-Emael, která byla všeobecně považována za nedobytnou. Přemohli vojáky z protiletectvé obrany a vyhodili do povětří pancéřové věže všech děl. Po čtyřadvacet hodin drželo těchto 78 parašutistů v sáchu všech 1200 vojáků posádky. Pak dorazily na místo německé pozemní síly a belgická pevnost padla do německých rukou. Tim si Němci uvolnili cestu přes Albertův průplav do nitra Belgie.

Stejně rychle pak německé jednotky prorazily obranné linie za průplavem a belgické ozbrojené síly se daly na ústup, přestože na jejich podporu dorazila britská a francouzská posila. S obdobným výsledkem proběhla německá ofenziva dále na severu v Nizozemsku.

Přes Ardeny

Nejmodernější a nejrychlejší francouzské a britské jednotky vyrazily na sever, aby podpořily trojici napadených států a zároveň aby udržely německá vojska při jejich dalším postupu směrem k jihu, do Francie. Spojeneční velitelé netušili, že ve stejnou dobu se už přes vysočinu Eifel v Německu a přes belgické Ardeny valí směrem na řeku Mázu (v Belgii Maas, ve Francii Meuse) dosud největší tankové uskupení v dějinách. Přibližně 1500 německých tanků postupovalo rychle se skrytu hustých lesů a dorazilo k řece Mase ve Francii téměř bez odporu.

Německý Panzer 38(t), lehký tank československé konstrukce (vyroben ČKD a Škodou), německá válečná kořist po okupaci ČSR.

Na opačné straně však čekali francouzští obránci. Německým tankovým jednotkám by se nepodařilo řeku překročit, kdyby ve stejném okamžiku, kdy první obrněná vozidla dorazila na břeh, nezaútočilo na francouzské obranné linie dvanáct letek německých bombardovacích letounů.

Rozpoutalo se horké peklo a krupobití dopadajících pum zahnao dělostřelce do protiletectvých krytů. Tuto šanci využil Guderian a soustředil své tanky na zhruba dva kilometry široké úseku podél řeky Mázy západně od francouzského města Sedan. Nařukovací čluny přeplavily na druhý břeh střelecký pluk a na přivozech se za řeku dostala také lehká vozidla. Francouzská obranná linie byla prolomena. Už za osm hodin pronikly přesunuté jednotky osm kilometrů do hloubky obrany. Mezitím ženisté zbudovali most, po kterém přejezděly do francouzského vnitrozemí německé tanky.

Zmatek v řadách Spojenců

Francouzi a Britové byli tváří v tvář této neočekávané situaci v naprostém šoku a nevěděli, kam své jednotky přesunout dříve. Před Němci se otevírala jak cesta na Paříž, tak i možnost proniknout do týlu vojsk bránících Maginotovu linii. Německá generalita však nejdříve ze všeho zastavila postup vpřed. Velení chtělo poskytnout dostatek času dělostřelcům, aby se mohlo připojit

k tankovým sborům. Úkolem generála Guderiana bylo pouze prozkoumat okolí. Ten si ale rozkaz vyložil značně velkoryse, a tak jeho tanky pronikly v krátké době dalších osmdesát kilometrů na západ.

Příjezd německých tanků působil tak překvapivě, že se veškerý francouzský odpor hroulil – také obránci byli totiž skálopevně přesvědčeni, že se Němci určitě zastaví a budou nejdříve ze všeho čekat na posily. Pouhých deset dní od zahájení útoku u Abbévillu dosáhl Guderian břehů Lamanšského průlivu. Podařilo se mu obklíčit nejlepší francouzské a britské jednotky, které se tak ocitly v situaci krajní nouze. Nizozemsko na severu už dávno kapitulovalo. Lucembursko převládaly německé tanky a belgický odpor neměl daleko k definitivnímu zhroucení.

Drama na pobřeží

Německé tankové jednotky postupovaly rychle na sever. 22. května obklíčili přístavní město Boulogne, o den později potkal stejný osud také Calais. Pro eventuelní evakuaci britských a francouzských ozbrojených sil zbýval Spojencům už jen jediný přístav: Dunkerque. Začal závod s časem – a pak přišel onen zázrak.

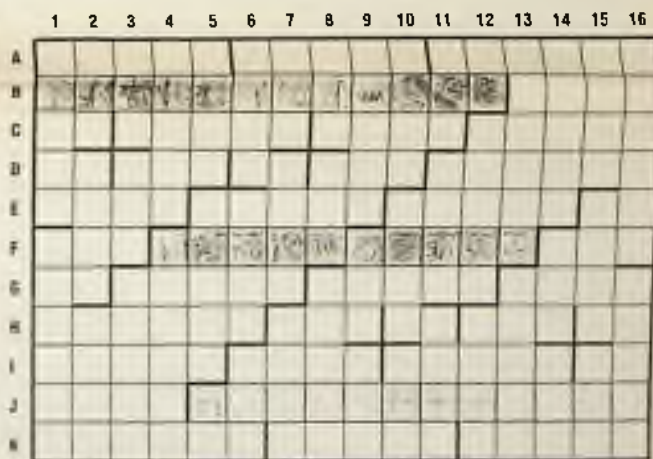
Proč však Adolf Hitler zastavil úspěšný bleskový postup tankových vojsk? Historikové uvádějí řadu různých důvodů. Na jedné straně se Hitler a jeho generální štáb údajně obávali, že německé tanky uvíznou v bažinatém terénu před Dunkerquem. Kromě toho si prý velení chtělo uchránit elitní tankové sbory pro nadcházející útok na Paříž. Další příčinou mohly být určité konkurénční boje, které se odehrávaly v německém generálním štábu. Hermann Göring by rád sklídl také části slávy, a proto prosazoval, aby pouze „jeho“ letectvo zabránilo evakuaci obklíčených spojeneckých vojsk a na místě je zničilo. Adolf Hitler prý chtěl zase šetřit Brity, protože spekuloval s tím, že s nimi uzavře mírovou smlouvu.

V každém případě však Adolf Hitler svým rozhodnutím přispěl už v květnu 1940 k budoucí německé kapitulaci, k níž došlo o pět let později. V jeho důsledku totiž 338.000 vojáků vyvázlo před německým Wehrmachtem. Spojenci unikli druhé porážce. Velká Británie konečně vděčí tomuto Hitlerovu rozkazu za to, že dokázala s neztenčenou vojenskou silou pokračovat ve vedení války až do vítězného konce.

READER'S DIGEST VÝBĚR

Pro volnou chvíli

Mezi holubinky patří velmi chutné jedlé houby, ale i nejedlé houby. Holubinky jsou nejrozšířenější rod s mnoha druhy. Typické pro všechny holubinky... (tajenka).

VODOROVNĚ: A. Pozdrav (vojenský); kladná elektroda; tribuna. - B. Třetí díl tajenky; plynný uhlovlík. - C. Baže; vydávat klepavý zvuk; letadlo; ženské jméno. - D. Snad (knížně); stovky; lidové kursy (zkratka); symetrála; vypouštět sliny. - E. Dámský klobouček; úkosy; předposlední vory v pramenech; chemická značka inolybden. - F. Čitostavelhostejnost; první díl tajenky; silnější tyč sloužící jako opora. - G. Slovenská plošná míra; příslušník sibiřského národa; ochucený mléčný nápoj; hasnice. - H. Kolečko; harmonie; chemická značka yterbia; hluboký ženský hlas; kancelářská zkratka. - I. Umyvadlo; obvažový materiál; aviatik; dodání do vlastních rukou (poštovní zkratka). - J. Mužské jméno; druhý díl tajenky. - K. Forma sdružení podniků; lihovina vyráběná z mléka; důvěrné oslovení.

SVISLE: 1. Svátek (knížně), naléhání. - 2. Bednišský plášť; moučnicka; pokrmový tuk. - 3. Nalévat; styl moderní populární hudby; listnatý lesní strom. - 4. Vápenitá skořápka měkkýšů; kvalita. - 5. Sešit (zastarale); mužské jméno; hle (nářečně). - 6. Směcný ručtel; dym; deska na valení těsta. - 7. Spojovací součást

k nerozebratelnému spojení plechu roh; jihoamerický vysokohorský přežvýkavec. - 8. Mužské jméno; starověký obyvatel Itálie; zánět sliznice. - 9. Sportovní úbory; řada (řidčeji); druh pepře z tichomořských ostrovů. - 10. Svatozář; poukázky na peníze; prostředek používaný proti nemoci. - 11. Nejvyšší karta; pohorská bylina se vstřícnými listy; král a svršek v některých karetních hrách. - 12. Osobní zájmeno; Rachi-maninova opera; truník v bridži. - 13. Staročeská dvouchlá nadoba; pomluvy. - 14. Druhé trávy narostlé na lukách; popravci; hlesnutí. - 15. Hvězda v souhvězdí Eriadaus; noční motýl zavalitého těla; pakostnice. - 16. Mužské jméno; těživec.

Pomůcka: Aleko, dr. empora, pelika Rana, soor, šreky, teka.

Vylustění tajenky z č. 8:

Když německé jednotky pronikly 4. června 1940 do Dunkerque, našly na pláži už jen výstroj svých protivníků. Sami spojeneční vojáci byli v několika předešlých dnech zachráněni při evakuaci na Britské ostrovy.

